



PREZES  
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI  
Marian Banaś

KGP.411.1.1.2023

**Jakub Jaworowski**  
**Minister Aktywów Państwowych**

**Ministerstwo Aktywów Państwowych**  
**ul. Krucza 36/Wspólna 6**  
**00-522 Warszawa**

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*I/23/001 – Funkcjonowanie Grupy Azoty*

# I. Dane identyfikacyjne

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jednostka kontrolowana              | Ministerstwo Aktywów Państwowych <sup>1</sup> , ul. Krucza 36/Wspólna 6, 00-522 Warszawa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kierownik jednostki kontrolowanej   | Jakub Jaworowski, Minister Aktywów Państwowych <sup>2</sup> – od 13 maja 2024 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                     | Wcześniej funkcję Ministra Aktywów Państwowych pełnili: <ul style="list-style-type: none"><li>– Borys Budka, Minister Aktywów Państwowych – od 13 grudnia 2023 r. do 12 maja 2024 r.</li><li>– Marzena Małek, Minister Aktywów Państwowych – od 27 listopada 2023 r. do 12 grudnia 2023 r.</li><li>– Jacek Sasin, Minister Aktywów Państwowych – od 15 listopada 2019 r. do 26 listopada 2023 r.</li></ul>                                    |
| Zakres przedmiotowy kontroli        | <ol style="list-style-type: none"><li>1. Polityka właścicielska wobec Grupy Azoty.</li><li>2. Wykonywanie praw z akcji wobec spółek Grupy Azoty.</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Okres objęty kontrolą               | Lata 2019-2023 z uwzględnieniem dowodów spoza tego okresu, mających istotne znaczenie dla kontrolowanej działalności.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Podstawa prawna podjęcia kontroli   | Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> <sup>3</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli<br>Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Kontrolerzy                         | <ol style="list-style-type: none"><li>1. Rafał Pikus, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/63/2023 z 8 listopada 2023 r.</li><li>2. Maciej Piotrowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/64/2023 z 8 listopada 2023 r.</li><li>3. Małgorzata Duraj, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/66/2023 z 20 listopada 2023 r.</li></ol> <p>(akta kontroli str.: 1-6, 12-16, 22, 25-26)</p> |

<sup>1</sup> Z dniem 15 listopada 2019 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. *zmieniającym rozporządzenia w sprawie utworzenia Ministerstwa Energii* (Dz. U. poz. 2290) zmieniona została nazwa Ministerstwa Energii na Ministerstwo Aktywów Państwowych. Dalej także: Ministerstwo lub MAP.

Ministerstwo Energii zostało utworzone z dniem 27 listopada 2015 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2015 r. *w sprawie utworzenia Ministerstwa Energii* (Dz. U. poz. 2075).

MAP jest urzędem obsługującym Ministra Aktywów Państwowych, na którego z dniem 29 lutego 2020 r. na mocy zmian wynikających z ustawy z 23 stycznia 2020 r. *o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 284) przeszły wcześniejsze kompetencje Prezesa Rady Ministrów dotyczące wykonywania prawa z akcji należących do Skarbu Państwa, łącznie z wynikającymi z nich prawami osobistymi albo indywidualnymi, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej (nowe brzmienie przepisu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. *o zasadach zarządzania mieniem państwowym* – Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.).

<sup>2</sup> Minister Aktywów Państwowych kieruje działem administracji rządowej *aktywa państwowe* od dnia 21 marca 2020 r. – na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1a rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. *w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Aktywów Państwowych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 943). Dalej także: Minister.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

## II. Ocena ogólna<sup>4</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

Minister Aktywów Państwowych reprezentując Skarb Państwa – akcjonariusza spółek publicznych *Grupy Kapitałowej Grupa Azoty*<sup>5</sup>, tj. *Grupa Azoty SA*<sup>6</sup>, *Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA*<sup>7</sup>, *Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA*<sup>8</sup> sprawował nadzór właścicielski wobec nich zgodnie z Kodeksem spółek handlowych<sup>9</sup>, statutami tych spółek, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi<sup>10</sup>, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych<sup>11</sup>, jak również ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym<sup>12</sup>.

Minister realizując od 7 grudnia 2019 r.<sup>13</sup> zadania związane z nadzorem nad spółkami z GK GA nie przeprowadzał analiz i oceny efektów konsolidacji spółek w ramach Wielkiej Syntezy Chemicznej<sup>14</sup>, w wyniku której powstała *Grupa Kapitałowa Grupa Azoty*. W ocenie NIK przeprowadzanie, na własny użytek takich analiz, pomimo braku takiego obowiązku, byłoby zasadne i umożliwiłoby Ministrowi pozyskanie aktualnej wiedzy o sytuacji w GK GA oraz bieżące reagowanie w momencie pogarszającej się kondycji ekonomicznej spółek tej grupy. Prezes Rady Ministrów prowadzący poprzednio nadzór nad spółkami z GK GA, w badanym okresie, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 6 grudnia 2019 r. również nie przeprowadzał takich analiz.

Głównym źródłem informacji dla Ministra, a do 6 grudnia 2019 r. dla Prezesa Rady Ministrów, o sektorze chemicznym oraz o działalności spółek GK GA były ogólnie dostępne informacje publiczne, tj. raporty bieżące i okresowe, informacje publikowane przez spółki na zasadach równego dostępu wszystkich akcjonariuszy do informacji o spółkach oraz *Kwartalne Informacje o spółce*<sup>15</sup> przekazywane przez przedstawicieli Skarbu Państwa w Radach Nadzorczych w tych spółkach. Zdaniem NIK analizy sporządzane przez Ministra, wyłącznie na własny użytek, pozwoliłyby Ministrowi na pozyskanie rzetelnej wiedzy o sytuacji w tej *Grupie Kapitałowej*, w tym w zakresie dotychczasowych efektów jej konsolidacji i ich ewentualne wykorzystanie w sytuacji zagrożenia działalności spółek z *Grupy Kapitałowej*. Wynik finansowy netto spółki GA Tarnów na koniec 2023 r. wynosił (-)3 290 464 tys. zł i w porównaniu do wyniku netto 583 820 tys. zł w 2022 r., był mniejszy o 663,6%.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, iż dopiero od grudnia 2022 r., tj. po trzech latach od przejęcia przez Ministra nadzoru nad spółkami GK GA, w Ministerstwie rozpoczęto sporządzanie, w ujęciu kwartalnym, *Informacji o sytuacji w spółce* zawierające dane

<sup>4</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>5</sup> Dalej także: GK GA lub *Grupa Kapitałowa*.

<sup>6</sup> Dalej także: GA Tarnów.

<sup>7</sup> Dalej także: GA Police.

<sup>8</sup> Dalej także: GA Puławy.

<sup>9</sup> Ustawa z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm.). Dalej także: *ksh*.

<sup>10</sup> Dz. U. z 2024 r. poz. 722, ze zm. Dalej także: *ustawa o obrocie instrumentami finansowymi*.

<sup>11</sup> Dz. U. z 2024 r. poz. 620, ze zm. Dalej także: *ustawa o ofercie publicznej*.

<sup>12</sup> Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.

<sup>13</sup> Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 2369 – uchylone z dniem 24 marca 2020 r.).

<sup>14</sup> Konsolidacja Wielkiej Syntezy Chemicznej była realizacją *Strategii rozwoju sektora chemicznego w Polsce do roku 2010* przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 4 czerwca 2002 r., której integralną część stanowił *Program Prywatyzacji i Restrukturyzacji Wielkiej Syntezy Chemicznej*. W wyniku realizacji *Strategii rozwoju sektora chemicznego w Polsce do roku 2010* powstała *Grupa Kapitałowa Grupa Azoty*.

<sup>15</sup> Dalej także: *Kwartalna Informacja*.

dotyczące działalności poszczególnych spółek z GK GA. Z uwagi na fakt, że *Kwartalne Informacje* sporządzane były dopiero po opublikowaniu przez spółki bieżących i okresowych raportów, opracowanie *Informacji o sytuacji w spółce* następowało od trzech do pięciu miesięcy po zakończeniu kwartału, którego dotyczyły. Oznacza to, że w momencie ich sporządzania nie zawierały one aktualnych danych i informacji o sytuacji tych spółek, w tym w szczególności w zakresie stanu realizacji kluczowej inwestycji GK GA, tj. projektu *Polimery Police*<sup>16</sup> realizowanego przez GA *Polyolefins*<sup>17</sup>.

Minister, po przejściu od Prezesa Rady Ministrów nadzoru nad spółkami z GK GA, nie dysponował pełną wiedzą o realizacji projektu *Polimery Police*, w tym w kontekście genezy tego projektu, źródeł jego finansowania, harmonogramu prac, zakładanych celów oraz zidentyfikowanych ryzyk i sposobów ich mitygacji. Minister nie wystąpił do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów<sup>18</sup> o przekazanie dokumentów związanych z nadzorem Prezesa Rady Ministrów nad projektem *Polimery Police* w okresie, w którym podejmował on decyzje o podniesieniu kapitału zakładowego i objęciu przez Skarb Państwa nowych akcji spółki GA *Police*. Dotyczyło to w szczególności, *Raportu – Analizy z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA – wersja do odbioru* oraz *Biznesplanu Projektu Polimery Police*<sup>19</sup>. Niepozyskanie przez Ministra tych dwóch kluczowych dokumentów, w ocenie NIK, utrudniało Ministrowi prowadzenie nadzoru nad spółką GA *Police* – jednego z głównych akcjonariuszy spółki GA *Polyolefins*, realizującej projekt *Polimery Police*. Brak działań Ministra Aktywów Państwowych, mających na celu zapewnienia sobie kompleksowej wiedzy o realizacji tego projektu należy uznać jako nierzetelne, w szczególności dotyczyło to braku wiedzy Ministra w zakresie ryzyk zidentyfikowanych przez KPMG Advisory sp. z o.o.<sup>20</sup> – ówczesnego doradcę KPRM, mogących mieć wpływ na rzeczywistą realizację tej inwestycji.

Minister, w okresie od 7 grudnia 2019 r. do grudnia 2023 r., realizując zadania związane z nadzorem nad spółkami GK GA, nie wykorzystywał w pełnym zakresie narzędzi określonych w *Zasadach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*<sup>21</sup> wydanych przez Prezesa Rady Ministrów, dotyczących współpracy z radami nadzorczymi. W szczególności nie organizował spotkań z wybranymi przez siebie członkami Rad Nadzorczych spółek GK GA oraz nie występował z wnioskami o przeprowadzenie kontroli w zakresie związanym z działalnością tych spółek, o których mowa w *Zasadach nadzoru*. W ocenie NIK, takie spotkania, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE<sup>22</sup> oraz wyniki przeprowadzonych kontroli mogłyby stanowić dla Ministra

<sup>16</sup> Projekt *Polimery Police* – budowa instalacji do produkcji propylenu i polipropylenu.

<sup>17</sup> Spółka celowa Grupy Kapitałowej Grupa Azoty powołana 24 września 2015 r. pod nazwą *PDH Polska SA*, odpowiedzialna za realizację projektu *Polimery Police*, od 8 października 2019 r. działająca pod nazwą *Grupa Azoty Polyolefins SA*. Obecny akcjonariat spółki: GA *Police* 34,4%, GA *Tarnów* 30,5% PKN Orlen 17,3%, Hyundai Engineering Co, Ltd. 16,6% oraz Korea Overseas Infrastructure & Urban Development Corporation 1,1%. Dalej także: GA *Polyolefins*.

<sup>18</sup> Dalej także: KPRM.

<sup>19</sup> *Raport i Biznesplan* – dokumenty pozyskane z zasobów archiwalnych KPRM przez KGP NIK na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

<sup>20</sup> Dalej także: KPMG.

<sup>21</sup> *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* – dokument wydany przez Prezesa Rady Ministrów we wrześniu 2017 r., zmienione w listopadzie 2022 r. Dalej także: *Zasady nadzoru*.

<sup>22</sup> Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 r., str.1, ze zm. Dalej także: rozporządzenie MAR.

dodatkowe źródło informacji. Dotyczy to w szczególności całego 2023 r., w którym to okresie gwałtownie pogorszyły się wyniki ekonomiczno-finansowe spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, zagrażające utratą zdolności do regulowania zobowiązań oraz dalszego kontynuowania działalności. Zgodnie z *Zasadami nadzoru*, jednym z głównych celów nadzoru właścicielskiego było dbanie o długoterminowy wzrost wartości majątku narodowego realizowany poprzez zwiększenie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa. Z wyjaśnień Sekretarza Stanu Ministerstwa z dnia 30 stycznia 2025 r.<sup>23</sup> wynika, że *odbywanie spotkań roboczych z udziałem członków RN spółek z Grupy Azoty, służących wymianie informacji o sytuacji w spółkach oraz wnioskowanie o przeprowadzenie kontroli działalności spółek oraz wszelkie inne działania mające na celu pozyskiwanie przez MAP informacji o spółkach z Grupy Azoty wykraczających poza informacje podane przez Spółki do publicznej wiadomości, powodowałyby naruszenie przez Ministra Aktywów Państwowych przepisów rangi ustawowej*.

NIK wskazuje na niespójność podejścia przyjętego w Ministerstwie w kwestii organizacji spotkań z udziałem przedstawicieli spółek GK GA. W latach 2020-2023 spotkania takie nie były organizowane przez Ministerstwo, tymczasem *Zasady nadzoru* stanowią<sup>24</sup>, że: „(...) właściwą formą utrzymywania kontaktów są spotkania robocze, odbywające się z inicjatywy Departamentu Nadzoru, bądź członków rad nadzorczych/pełnomocników wspólnika. Ponadto członkowie rad nadzorczych/pełnomocnicy wspólnika mogą brać udział w spotkaniach z członkami kierownictwa urzędów obsługujących podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji/udziałów. Służą one uzyskiwaniu informacji o strategicznych planach właściciela w odniesieniu do spółki oraz przekazywaniu informacji dotyczących funkcjonowania spółki, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji ustawowo chronionych”. Z ustaleń kontroli wynika natomiast, iż w 2024 r. odbyło się co najmniej siedem spotkań z przedstawicielami Zarządów oraz Rad Nadzorczych spółek GK GA, w których brali udział Minister lub Podsekretarz Stanu w MAP, podczas których omawiane były zagadnienia związane z sytuacją spółek GK GA, w tym planowanymi działaniami restrukturyzacyjnymi, osiągniętymi efektami działań naprawczych oraz ewentualnym udzieleniem wsparcia przez Skarb Państwa. Co więcej, w maju 2024 r. Minister wystąpił do Zarządu i Rady Nadzorczej GA Tarnów o przeprowadzenie audytu różnych obszarów działalności spółki oraz co istotne, o przesłanie do Ministra wyników tego audytu. Zarząd GA Tarnów wykonał polecenie Ministra, tj. przeprowadził taki audyt. Wyników tego audytu nie udostępnił Ministrowi, argumentując swoje postępowanie tym, iż wyniki audytu stanowiły tajemnicę przedsiębiorstwa i nie mogły być ujawnione publicznie z uwagi na ochronę danych wrażliwych i poufnych informacji, mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania GA Tarnów. W ocenie NIK, spotkania stanowiące element nadzoru Ministra, o którym mowa w *Zasadach nadzoru* mogły również odbywać się w latach wcześniejszych, tj. 2019-2023, z zachowaniem przepisów rozporządzenia MAR, co mogłoby umożliwić Ministrowi bieżące reagowanie w sytuacji stale pogarszającej się kondycji ekonomicznej spółek z Grupy Azoty.

Minister w lipcu 2024 r., tj. z ponad rocznym opóźnieniem, podjął działania mające na celu doprowadzenie do zgodności podstawy wyliczania wynagrodzenia stałego członków Zarządu i wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej GA Tarnów, z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o *zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami*<sup>25</sup>

<sup>23</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1063923.

<sup>24</sup> Rozdział II pkt. 5 ust. 2 *Zasad nadzoru*.

<sup>25</sup> Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. Dalej także: *ustawa o kształtowaniu wynagrodzeń*.

z uwzględnieniem ograniczenia wynikającego z *ustaw o budżecie*. Informacje o wypłacie w 2022 r. wynagrodzeń stałych członkom organów Spółki GA Tarnów w wysokości nieuwzględniającej pozostawienia podstawy ich wyliczania na poziomie z 2016 r., Minister powziął w czerwcu 2023 r., po zapoznaniu się ze *Sprawozdaniem Rady Nadzorczej Spółki Grupa Azoty S.A. o wynagrodzeniach Członków Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 2022*. Natomiast działania mające na celu doprowadzenie do zgodności podstawy wyliczania wynagrodzeń stałych członków organów Spółki, z obowiązującymi regulacjami Minister podjął dopiero w lipcu 2024 r., tj. po 13 miesiącach od powzięcia informacji w tym zakresie. Minister nie odniósł się do przyczyn rocznego opóźnienia w podjęciu działań mających na celu ustalenie wynagrodzenia członków organów spółki.

Na skutek ww. opóźnień Ministra, spółka GA Tarnów w latach 2023-2024 kontynuowała ich wypłatę z podstawą niezgodną z zasadami wynikającymi z *ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń z uwzględnieniem ograniczenia wynikającego z ustaw o budżecie*. Spółka GA Tarnów podstawę obliczania wynagrodzeń dla członków jej organów powinna zamrozić na poziomie kwoty obowiązującej w 2016 r., tj. 4 403,78 zł. Tymczasem, jako podstawę wyliczania wynagrodzeń w latach 2022-2024 przyjęto odpowiednio kwoty: 6 220,80 zł, 6 969,84 zł i 7 767,61 zł, wskutek czego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 września 2024 r. wypłacone wynagrodzenia wyniosły łącznie 32 706,7 tys. zł, a przy zastosowaniu właściwej podstawy powinny wynieść 21 438,2 tys. zł. Oznacza to, że członkom organów GA Tarnów wypłacono łącznie wynagrodzenie o 11 268, 5 tys. zł wyższe niż w przypadku zastosowania podstawy naliczania z 2016 r.

### III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe<sup>26</sup> kontrolowanej działalności

OBSZAR  
Opis stanu  
faktycznego

#### 1. Polityka właścicielska wobec Grupy Azoty

W okresie objętym kontrolą tj. w latach 2019-2023, Skarb Państwa posiadał udziały w kapitale zakładowym czterech spółek *Grupy Kapitałowej Grupa Azoty*:

- *Grupa Azoty SA* z siedzibą w Tarnowie – w całym okresie prowadzenia kontroli Skarb Państwa posiadał 32 734 509 akcji spółki, co stanowiło 33,00 % udziałów w kapitale zakładowym<sup>27</sup>,
- *Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA* z siedzibą w Policach – na koniec 2019 r. Skarb Państwa posiadał 3 759 356 akcji spółki, co stanowiło 5,01% udziałów w kapitale zakładowym, od 2020 r. Skarb Państwa posiadał 9 273 078 akcji spółki<sup>28</sup>, co stanowiło 7,47% udziałów w kapitale zakładowym<sup>29</sup>,
- *Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA* z siedzibą w Puławach – w całym okresie Skarb Państwa posiadał jedną akcję spółki, co stanowiło 0,000005% udziałów w kapitale zakładowym<sup>30</sup>,
- *Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” SA* z siedzibą w Grzybowie – do dnia 7 maja 2020 r. Skarb Państwa posiadał 7 604 akcji spółki, co stanowiło 0,13% udziałów w kapitale zakładowym, w dniu 8 maja 2020 r. akcje te zostały zbyte przez Skarb Państwa na rzecz spółki *Grupa Azoty SA*<sup>31</sup>.

Spółki *GA Tarnów*, *GA Police* i *GA Puławy* są spółkami publicznymi, których akcje notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA<sup>32</sup>.

Skarb Państwa nie jest akcjonariuszem spółki *Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn SA*<sup>33</sup>, której 93,48% akcji znajduje się w posiadaniu *Grupy Azoty SA*.

Minister Aktywów Państwowych od dnia 7 grudnia 2019 r. wykonywał prawa z akcji Skarbu Państwa w spółkach GK GA, w których Skarb Państwa posiadał akcje, tj. od dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa.

W okresie od 9 stycznia 2018 r. do 6 grudnia 2019 r. prawa z akcji w tych spółkach wykonywał Prezes Rady Ministrów, na podstawie obowiązującego wówczas art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym<sup>34</sup>. Na podstawie nowego brzmienia obowiązującego od dnia 29 lutego 2020 r. przepisu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym – Minister Aktywów Państwowych wykonuje prawa z akcji należących

<sup>26</sup> Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

<sup>27</sup> Pozostali akcjonariusze: 0,41% - Norica Holding S.à.r.l., 9,51% - Opansa Enterprises Limited, 9,90% - Rainbee Holdings Limited (łącznie 19,82%), 8,60% - TFI PZU SA, 38,58% inni akcjonariusze.

<sup>28</sup> Zmiana udziału Skarbu Państwa w kapitale zakładowym *GA Police* wynikała z objęcia przez Skarb Państwa 5 513 722 akcji zwykłych na okaziciela serii C o łącznej wartości 55 137 220,00 zł.

<sup>29</sup> Pozostali akcjonariusze: 62,86% - *GA Tarnów*, 13,13% - ARP SA, 12,96% - OFE PZU *Złota Jesień*, 3,58% - inni akcjonariusze.

<sup>30</sup> Pozostali akcjonariusze: 95,98% - *GA Tarnów*, 4,04% - inni akcjonariusze.

<sup>31</sup> Były to akcje nienabyte przez uprawnionych pracowników spółki w procesie nieodpłatnego nabycia akcji. Wartość transakcji wyniosła 674 398,76 zł.

<sup>32</sup> Dalej także: *GPW*.

<sup>33</sup> Dalej także: *GA Kędzierzyn*.

<sup>34</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1302, 1309, 1571 i 1655.

do Skarbu Państwa łącznie z wynikającymi z nich prawami osobistymi albo indywidualnymi, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zadania związane z nadzorem nad spółkami z *Grupy Kapitałowej Grupa Azoty*, w których akcje posiadał Skarb Państwa, należały do zadań Departamentu Skarbu Państwa<sup>35</sup>. Po przejęciu nadzoru przez Ministra Aktywów Państwowych nad tymi spółkami, zadania związane z nadzorem właścicielskim realizowane były w Ministerstwie w okresie od 8 lutego do 27 kwietnia 2020 r. przez Departament Nadzoru Właścicielskiego I, od 28 kwietnia 2020 r. do 17 stycznia 2024 r. przez Departament Nadzoru I<sup>36</sup>, a od 18 stycznia 2024 r. przez Departament Nadzoru II<sup>37</sup>.

Nadzór nad spółkami z *GK GA*, w których Skarb Państwa posiadał akcje, sprawował bezpośrednio Minister Aktywów Państwowych Jacek Sasin (w okresie od 7 grudnia 2019 r. do 27 sierpnia 2020 r.), Podsekretarz Stanu Andrzej Śliwka (od 28 sierpnia 2020 r. do 4 października 2021 r.), Podsekretarz Stanu Karol Rabenda (od 5 października 2021 r. do 17 stycznia 2024 r.), Podsekretarz Stanu Jacek Bartmiński (od 18 stycznia 2024 r. do 1 grudnia 2024 r.) oraz Minister Aktywów Państwowych Jakub Jaworowski od 2 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str.: 12-33, 1058-1059)

### **1.1 Analizy sektora chemicznego oraz spółek z *Grupy Kapitałowej Grupa Azoty***

W latach 2019-2023 Ministerstwo Aktywów Państwowych nie przeprowadzało:

- własnych analiz sektora chemicznego w Polsce, w ramach którego swoją działalność prowadzą spółki *GK GA* mające istotne znaczenie dla gospodarki państwa. Nie zlecało również ich przeprowadzenia podmiotom zewnętrznym. Według wyjaśnień<sup>38</sup> Ministra Aktywów Państwowych wiedzę o kluczowych zjawiskach dotyczących spółek przemysłu chemicznego, będących w jego nadzorze właścicielskim pozyskiwał z ogólnodostępnych źródeł takich jak: portale branżowe, publikacje prasowe, korporacyjne strony internetowe, na których spółki notowane na *GPW* zobowiązane są do publikowania wszelkich informacji istotnych dla inwestorów, sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu oraz innych dokumentów i informacji przygotowanych dla akcjonariuszy – w tym dokumentów na Walne Zgromadzenie. Dodatkowo informacje dotyczące działalności spółek przemysłu chemicznego, w tym spółek *GK GA* pozyskiwał w związku z kierowaną do Ministerstwa korespondencją dotyczącą działalności spółek sektora przemysłu chemicznego,
- analiz i oceny efektów konsolidacji spółek w ramach *GK GA*, jak również nie przeprowadzał analiz i efektów realizacji przez *GK GA* przyjętej w 2012 r. *Strategii Grupy Azoty na lata 2013-2020* oraz *Strategii dla Grupy Kapitałowej Grupa Azoty na lata 2021-2030*<sup>39</sup>.

Udostępniona na potrzeby kontroli dokumentacja archiwalna byłego Departamentu Skarbu Państwa w KPRM<sup>40</sup>, nie zawierała analiz przeprowadzanych w powyższym zakresie, w okresie sprawowania nadzoru nad spółkami *GK GA* przez Prezesa Rady Ministrów.

<sup>35</sup> Dalej także: DSKP.

<sup>36</sup> Dalej także: DN I.

<sup>37</sup> Dalej także: DN II.

<sup>38</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 899620 z dnia 4 grudnia 2023 r. podpisane z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych przez Dyrektora Departamentu Kontroli i Audytu.

<sup>39</sup> Dalej także: *Strategia GA*.

<sup>40</sup> Dokumentacja pozyskana z zasobów archiwalnych KPRM przez KGP NIK na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o *NIK*.

Odnosząc się do braku przeprowadzenia analiz i ocen we wskazanym wyżej zakresie Minister Aktywów Państwowych wyjaśnił<sup>41</sup>, że konsolidacja spółek Wielkiej Syntezy Chemicznej została przygotowana i zrealizowana przez ówczesne Ministerstwo Skarbu Państwa. Równocześnie wskazał, że MAP nie jest następcą prawnym Ministerstwa Skarbu Państwa<sup>42</sup>, w związku z czym nie dysponuje dokumentacją dotyczącą procesu konsolidacji<sup>43</sup>.

Ministerstwo Skarbu Państwa z dniem 1 stycznia 2017 r. zostało postawione w stan likwidacji na podstawie art. 96 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym*. Następnie prawa z akcji spółek GK GA, wykonywał Minister Rozwoju i Finansów na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2017 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne<sup>44</sup>. Od dnia 9 stycznia 2018 r. do dnia 6 grudnia 2029 r. Prezes Rady Ministrów wykonywał prawa z akcji spółek GK GA. Ministerstwo Aktywów Państwowych zostało utworzone dopiero w dniu 15 listopada 2019 r. Minister Aktywów Państwowych od dnia 7 grudnia 2019 r. realizuje zadania związane z wykonywaniem praw z akcji Skarbu Państwa w spółkach GK GA na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Z uwagi na powyższe zdaniem NIK uzasadnione jest stwierdzenie MAP, że nie jest następcą prawnym Ministerstwa Skarbu Państwa.

NIK zwraca uwagę, że przeprowadzenie takich analiz przez Ministerstwo Aktywów Państwowych wykonujące zadania w zakresie nadzoru na spółkami GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje, byłoby zasadne zarówno w kontekście pozyskania wiedzy na temat sektora chemicznego, w którym działalność prowadzą te spółki, jak również efektów ich konsolidacji w ramach przyjętych dokumentów strategicznych tj.: *Strategii Grupy Azoty na lata 2013-2020* oraz *Strategii dla Grupy Kapitałowej Grupa Azoty na lata 2021-2030*.

(akta kontroli str.: 2758-2763)

<sup>41</sup> Dokumentacja pozyskana z zasobów archiwalnych KPRM przez KGP NIK na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

<sup>42</sup> Ministerstwo zakończyło swoją działalność z dniem 31 grudnia 2016 r. Likwidacja Ministerstwa Skarbu Państwa przebiegała od 1 stycznia do 31 marca 2017 r.

<sup>43</sup> W ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym* (Dz. U. poz. 2260), zasady przekazywania dokumentacji zlikwidowanego Ministerstwa Skarbu Państwa określone zostały w art. 100:

ust. 1 *Sprawy niezakończone przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, przejmują z tym dniem organy oraz podmioty właściwe do ich realizacji na podstawie ustawy wprowadzanej w art. 1 oraz innych ustaw zmienianych w niniejszej ustawie, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.*

ust. 2 *Czynności w zakresie przekazania dokumentacji spraw, określonych w ust. 1, oraz papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie należności Skarbu Państwa dokonuje do dnia wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, a po tym dniu likwidator urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.*

W Informacji o wynikach kontroli – P/17/017/KGP Nadzór nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, stwierdzono między innymi że: O zakresie dokumentacji spółek, przekazywanej przez likwidowane Ministerstwo Skarbu Państwa ministerstwu przejmującemu nadzór, decydowali w istocie pracownicy byłego MSP. Kontrola wykazała, że nie przejęto z byłego MSP dokumentów zawierających koncepcje, analizy i programy wobec spółek, grup kapitałowych lub branż. Z końcem marca 2017 r. zamknięto dostęp do dokumentacji zgromadzonej w archiwum byłego MSP i do zakończenia czynności kontrolnych (koniec września 2017) nie podjęto decyzji, dokąd zostaną przekazane zgromadzone dokumenty. Sytuacja taka może utrudnić właściwe sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, szczególnie w przypadkach konieczności zapoznania się przez podmioty nadzorujące ze sprawami, których dokumentacja znajduje się w Archiwum Zakładowym byłego MSP.

<sup>44</sup> Dz. U. poz.10, ze zm.

Minister Aktywów Państwowych nie uczestniczył w procesie opracowywania *Strategii Grupy Azoty na lata 2021-2030*<sup>45</sup>, przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą GA Tarnów w dniu 28 października 2021 r. Według wyjaśnień<sup>46</sup> Ministra Aktywów Państwowych, spółki GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje, są spółkami kapitałowymi i działają na zasadach określonych w *ksh*. Równocześnie są one spółkami publicznymi, których akcje zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez GPW. Skarb Państwa, jako akcjonariusz, posiada uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w *ksh* oraz statutach spółek. Przepisy *ksh* nie przyznają MAP uprawnień do wkraczania w zakres spraw leżących w gestii zarządów nadzorowanych spółek, jak również wydawania wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki – art. 375<sup>1</sup> *ksh*.

W swoich dalszych wyjaśnieniach<sup>47</sup> Minister Aktywów Państwowych wskazał, że zgodnie z postanowieniami statutów spółek GK GA, których akcjonariuszem jest Skarb Państwa, za opracowanie strategicznych planów wieloletnich (w tym przypadku *Strategii GA*) odpowiedzialny był Zarząd GA Tarnów. Przyjęta przez Zarząd *Strategia GA* została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą, która jest zobowiązana do bieżącego monitorowania jej realizacji. Z uwagi na publiczny status spółek GK GA, ich Zarządy zobowiązane są do przestrzegania przepisów dotyczących obowiązków informacyjnych oraz ładu korporacyjnego, umożliwiających wszystkim akcjonariuszom równy, jednoczesny i pełny dostęp do udostępnianych informacji. W związku z powyższym, Skarb Państwa, jako akcjonariusz spółek publicznych, z GK GA dysponuje wyłącznie ogólnodostępnymi informacjami publikowanymi na stronach internetowych spółek w formie raportów giełdowych, dlatego też Minister z treścią *Strategii GA* zapoznał się dopiero po zaprezentowaniu jej m.in. na stronie spółki GA Tarnów w raporcie bieżącym nr 34/2021 z dnia 28 października 2021 r.

(akta kontroli str.: 2758-2763, 3183-3184)

## **1.2 Monitoring rynku sektora chemicznego, ochrona interesów gospodarczych**

Według wyjaśnień<sup>48</sup> Ministra Aktywów Państwowych, w celu pozyskania wiedzy o ryzykach i zagrożeniach dla działalności spółek GK GA oraz jej konkurencyjności, DN I monitorował na bieżąco informacje o rynku, na którym działały spółki, pojawiające się w ogólnodostępnych źródłach, takich jak: portale branżowe i publikacje prasowe oraz korporacyjne strony internetowe, na których publikowane są w postaci raportów bieżących i okresowych. Uzupełnieniem ogólnodostępnych informacji były *Kwartalne Informacje* wraz ze sprawozdaniem F-01<sup>49</sup> przekazywane do Ministerstwa przez reprezentantów Skarbu Państwa zasiadających w Radach Nadzorczych spółek GK GA<sup>50</sup>.

*Kwartalne Informacje* zawierają:

w części A podstawowe dane o spółce – w tym informacje o kapitale spółki oraz emisji akcji,

w części B skład zarządu,

<sup>45</sup> Dalej: *Strategia GA*. Raport bieżący GA Tarnów nr 34/2021 z dnia 28 października 2021 r.

<sup>46</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 899620 z dnia 4 grudnia 2023 r. podpisane z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych przez Dyrektora Departamentu Kontroli i Audytu.

<sup>47</sup> *Ibidem*.

<sup>48</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 899620 z dnia 4 grudnia 2023 r. podpisane z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych przez Dyrektora Departamentu Kontroli i Audytu.

<sup>49</sup> Sprawozdanie F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe przekazywane do Głównego Urzędu Statystycznego.

<sup>50</sup> Na podstawie rozdziału IV pkt 2 *Zasad nadzoru*.

- w części C informacje dodatkowe – w tym struktura akcjonariatu, przywileje Skarbu Państwa z posiadanych akcji, dane ekonomiczne, ocena bieżącej sytuacji ekonomicznej w spółce, ocena sytuacji społecznej w spółce, zagrożenia działalności spółki, informacja o przeprowadzonych w spółce kontrolach i ich wynikach,
- w części D działalność Rady Nadzorczej – w tym skład Rady, informacje o reprezentantach Skarbu Państwa w Radzie, informacje o posiedzeniach Rady.

*Kwartalne Informacje* spółek z GK GA, w których Skarb Państwa posiadał akcje:

- za lata 2019-2021 nie zawierały istotnych ryzyk i zagrożeń dla działalności spółek; w 2020 r. i 2021 r. odnotowano wystąpienie pandemii COVID-19, wskazując równocześnie, że nie stwierdzono zagrożeń dla działalności spółek, jak również że sytuacja związana z pandemią i jej wpływem na ich działalność podlega ciągłemu monitorowaniu;
- za 2022 r. jako główne ryzyka i zagrożenia dla działalności spółek wskazywały m.in. zagrożenie i ryzyka będące konsekwencją agresji Rosji na Ukrainę, w tym: ograniczenie dostępności i wzrost cen surowców strategicznych dostarczanych z Ukrainy oraz krajów objętych sankcjami – Rosji i Białorusi, wzrost cen nośników energii, zakłócenia dostaw gazu ziemnego, wzrost kosztów finansowych spowodowany wzrostem stóp procentowych oraz osłabieniem kursu złotego wobec dolara i euro, zakłócenie równowagi popytowo-podażowej na rynkach europejskich w wyniku bezcłowego importu nawozów i produktów azotowych spoza krajów Unii Europejskiej, utrudnioną dostępność pracowników wykonawców realizujących w spółkach projekty inwestycyjne;
- spółki GA Tarnów, według stanu na koniec III kwartału 2023 r., wśród wysokich ryzyk i zagrożeń dotyczących działalności spółki wskazywały ryzyka dotyczące: ceny i dostępności węgla, transformacji klimatycznej i wdrożenia *Zielonego Ładu*, ryzyka walutowe, utraty płynności, ograniczenia zbytu nawozów – niekontrolowany wzrost podaży i importu, dostępności i cen gazu ziemnego; w *Kwartalnej Informacji* na koniec IV kwartału 2023 r.<sup>51</sup> w punkcie 6 *Zagrożenia działalności spółki*, odwołano się do ryzyk wskazanych w *Sprawozdaniu finansowym za 2023 r.*<sup>52</sup> spółki GA Tarnów punkt 3.6 *Założenia kontynuacji działalności gospodarczej* i stwierdzenia Zarządu spółki, że występuje znacząca niepewność co do zdolności spółki do kontynuowania działalności w niezmnieszonej istotnie zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego, tj. od 31 grudnia 2023 r.

W oparciu o ogólnodostępne informacje oraz dane zawarte w *Kwartalnych Informacjach*, departamenty nadzorujące spółki GK GA, sporządzały okresowe informacje o sytuacji w poszczególnych spółkach<sup>53</sup>, w których zawarte były m.in. informacje odnośnie ryzyk i zagrożeń dla działalności tych spółek.

W *Sprawozdaniu Zarządu z działalności spółki Grupa Azoty oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 r.*<sup>54</sup>, w rozdziale 6 *Ryzyka i zagrożenia oraz perspektywy rozwoju* Zarząd GA Tarnów wskazał 13 istotnych ryzyk:

<sup>51</sup> Przekazana do MAP 23 maja 2023 r.

<sup>52</sup> Raport okresowy nr R/2023 z dnia 29 kwietnia 2024 r.

<sup>53</sup> Szczegółowe informacje dotyczące *Kwartalnych informacji o spółce* oraz okresowych informacjach o spółkach – *Informacja o sytuacji w spółce*, przedstawione zostały w pkt. 2.1 wystąpienia pokontrolnego.

<sup>54</sup> Dalej także: *Sprawozdanie 2022*. Raport okresowy nr RS/2022 z dnia 30 marca 2023 r.

- 1) ryzyko regulacyjne wynikające z transformacji klimatycznej związanej z wdrożeniem ogólnoeuropejskich reform portfela *Zielonego Ładu*,
- 2) ryzyko dotyczące procesu realizacji projektów inwestycyjnych,
- 3) ryzyko dotyczące braku możliwości dostosowania do wymagań gospodarki niskoemisyjnej i osiągnięcie celów dekarbonizacji w założonym terminie,
- 4) ryzyko walutowe,
- 5) ryzyko utraty płynności,
- 6) ryzyko zmiany stóp procentowych,
- 7) ryzyko dotyczące zarządzania uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla,
- 8) ryzyko dotyczące cen i dostępności zakupu gazu ziemnego,
- 9) ryzyko dotyczące cen i dostępności zakupu węgla,
- 10) ryzyko ograniczenia zbytu nawozów azotowych i wieloskładnikowych na skutek niekontrolowanego wzrostu podaży, w tym zwiększonego poziomu importu,
- 11) ryzyko pogorszenia bilansu popytowo-podażowego tworzywa sztucznego poliamidu,
- 12) ryzyko nieautoryzowanego dostępu do systemów OT automatyki przemysłowej,
- 13) ryzyko bezpieczeństwa informacji dotyczących użytkowanych narzędzi i systemów informatycznych.

Jako ryzyko wywołujące największe skutki przy największym prawdopodobieństwie jego wystąpienia, Zarząd *GA Tarnów* wskazał ryzyko regulacyjne wynikające z transformacji klimatycznej związanej z wdrożeniem ogólnoeuropejskich reform portfela *Zielonego Ładu* oraz ryzyko dotyczące cen i dostępności zakupu gazu ziemnego.

W *Sprawozdaniu Zarządu z działalności spółki Grupa Azoty oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.*<sup>55</sup> Zarząd *GA Tarnów* wskazał dziesięć ryzyk wymienionych w *Sprawozdaniu 2022*<sup>56</sup> oraz wskazano *Ryzyko dotyczące bezpieczeństwa fizycznego związanego z napaścią Rosji na Ukrainę, zagrożenie potencjalnej eskalacji konfliktu na Polskę*.

Z danych zawartych w *Kwartalnych Informacjach* wynika, że w 2023 r. nastąpiło gwałtowne pogorszenie sytuacji ekonomicznej GK *GA*.

Przychody ze sprzedaży na koniec kolejnych kwartałów 2022 r. i 2023 r. wynosiły odpowiednio: 6 827 163 tys. zł i 3 895 453 tys. zł w I kwartale (zmiana o (-)42,9%), 13 236 932 tys. zł i 7 386 299 tys. zł w II kwartale (zmiana o (-)44,2%), 19 550 684 tys. zł i 10 461 679 tys. zł w III kwartale (zmiana o 46,5%) oraz 24 657 853 tys. zł i 13 545 759 tys. zł w IV kwartale (zmiana o (-)45,1%).

Natomiast wyniki finansowe netto na koniec kolejnych kwartałów 2022 r. i 2023 r. wynosiły: 882 370 tys. zł i (-)555 304 tys. zł w I kwartale (zmiana o (-)162,9%), 1 681 960 tys. zł i (-)1 098 421 tys. zł w II kwartale (zmiana o (-)165,3%), 1 602 607 tys. zł i (-)1 841 801 tys. zł w III kwartale (zmiana o (-)214,9%) oraz 583 820 tys. zł i (-)3 290 464 tys. zł w IV kwartale (zmiana o (-)663,6%).

(akta kontroli str.: 288-654, 953-1055, 2758-2763, 2985-3007, 3086-3096  
– pliki: 155, 200, 201, 3223)

Odnosząc się do braku działań Ministra Aktywów Państwowych związanych z ryzykami i zagrożeniami dla działalności spółki GK *GA* w latach 2020-2023,

<sup>55</sup> Dalej także: *Sprawozdanie 2023. Raport okresowy nr RS/2023 z dnia 29 kwietnia 2024 r.*

<sup>56</sup> Z wyjątkiem ryzyk: 3, 6 i 7.

które zostały wskazane w *Kwartalnych informacjach* oraz w *Sprawozdaniach Zarządu*, Dyrektor DN I oraz Dyrektor DN II wyjaśnili<sup>57</sup> między innymi, że:

- kwestie związane z wdrażaniem i monitorowaniem przepisów i mechanizmów regulujących rynek, na którym działają spółki z Grupy Azoty, leżą poza właściwością Ministra Aktywów Państwowych;
- w ustawie o *działach administracji rządowej*<sup>58</sup> określone zostały zakresy działów administracji rządowej oraz właściwości ministrów kierujących danymi działami, w obszarze których występują wymienione powyżej ryzyka związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, np. zagadnienia dotyczące energii, surowców energetycznych i paliw oraz zagadnienia dotyczące transformacji klimatycznej należą do ministra właściwego do spraw energii, a do ministra właściwego do spraw gospodarki należą m.in. sprawy kształtowania warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej;
- dział *aktywa państwowe* obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony interesów Skarbu Państwa, z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom;
- podejmowanie działań w zakresie mitygacji ryzyk i zagrożeń towarzyszących działalności Grupy Azoty należy do kompetencji zarządów tych spółek, członkowie zarządu zarządzają majątkiem i sprawami spółki z należytą starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, zobowiązani są podejmować działania w interesie spółki i ponoszą odpowiedzialność za prowadzoną działalność;
- Minister Aktywów Państwowych wykonuje uprawnienia jako akcjonariusz spółek z GK GA, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wynikającymi z *ksh* i ich statutów, które nie przyznają mu uprawnień do wkraczania w zakres spraw leżących w gestii zarządów tych spółek, jak również wydawania wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki.

(akta kontroli str.: 2823-2831, 2957-2967)

Departament Analiz Ekonomicznych MAP przygotowywał i przekazywał komórkom Ministerstwa<sup>59</sup>:

- cotygodniową informację zbiorczą, zawierającą między innymi: kalendarz wydarzeń w spółkach Skarbu Państwa, notowania indeksów oraz informacje publikowane przez spółki Skarbu Państwa,
- informację o notowaniach spółek Skarbu Państwa, przekazywaną w każdym dniu roboczym.

(akta kontroli str.: 2856-2860, 2876-2903)

### 1.3 Wsparcie GA Tarnów przez Skarb Państwa

Zarząd spółki GA Tarnów, w związku z trudną sytuacją GK GA, pismem z dnia 10 listopada 2023 r.<sup>60</sup>, wystąpił do Ministra Aktywów Państwowych z prośbą o rozpoczęcie rozmów mających na celu określenie możliwości i formy wsparcia GK GA przez Skarb Państwa. W piśmie tym wskazał, że trudna sytuacja GK GA ma swoje źródło w otoczeniu wywołanym pandemią COVID-19, kryzysem

<sup>57</sup> Pisma: DN I nr IK: 906105 (906069) z dnia 5 stycznia 2024 r. i DN II z dnia 28 czerwca 2024 r. (bez numeru).

<sup>58</sup> Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o *działach administracji rządowej* – Dz. U. z 2024 r. poz. 1370, ze zm.

<sup>59</sup> Pismo nr IK: 967061 z dnia 21 maja 2024 r.

<sup>60</sup> Pismo Zarządu GA Tarnów nr NB/5/2023 z dnia 10 listopada 2023 r.

energetycznym oraz agresją Rosji na Ukrainę, które doprowadziły do niespotykanego poziomu niepewności na rynku. Konsekwencją pandemii COVID-19 w Chinach było zwrócenie się producentów tego regionu geograficznego w kierunku Europy, co pogłębiło trudności producentów europejskich.

Odpowiadając na prośbę *GA Tarnów*, Minister Aktywów Państwowych w piśmie z 23 listopada 2023 r. wskazał<sup>61</sup>, że wykonując uprawnienia wynikające z posiadanych przez Skarb Państwa akcji w spółkach GK GA, na podstawie publicznie dostępnych informacji, na bieżąco analizuje sytuację ekonomiczno-finansową spółek grupy kapitałowej oraz ich otoczenie makroekonomiczne. Równocześnie poinformował, że biorąc pod uwagę sytuację finansową GK GA oraz jej strategiczne znaczenie dla gospodarki kraju<sup>62</sup>, zasadne jest podjęcie rozmów dotyczących możliwych do udzielenia form wsparcia GK GA. Przy czym ostateczna decyzja w tej sprawie zależeć będzie od Rady Ministrów powołanej przez Sejm nowej kadencji.

(akta kontroli str.: 2790-2800, 2915-2921)

W związku z trudną sytuacją finansową w GK GA, w tym związaną z realizacją projektu *Polimery Police*, jeden z podmiotów z *Instytucji Finansujących*<sup>63</sup> finansujący działalność GK GA oraz realizację projektu *Polimery Police*, w pismach z 5 grudnia 2023 r. i 14 grudnia 2023 r., wystąpił do Ministra Aktywów Państwowych z prośbą o pilne spotkanie w celu rozmowy o wsparciu właściciela w obu podmiotach.

W dniu 5 lutego 2024 r. *GA Tarnów* wystąpiła do Ministra Aktywów Państwowych z prośbą o skierowanie do *Instytucji Finansowych* pisma potwierdzającego, że Minister wraz z *GA Tarnów* i *Instytucjami Finansującymi* zaangażuje się w plan restrukturyzacji GK GA. W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w MAP w piśmie z dnia 21 lutego 2024 r.<sup>64</sup> poinformował *GA Tarnów*, że Minister Aktywów Państwowych wyraża gotowość oraz chęć angażowania się wraz z *GA Tarnów* i *Instytucjami Finansującymi* w rozmowy w sprawie kierunków transformacji GK GA z uwzględnieniem, że jakiegokolwiek ewentualne zaangażowania Skarbu Państwa może mieć miejsce jedynie na warunkach rynkowych i nie może stanowić pomocy publicznej.

W związku z wystąpieniami *GA Tarnów* w listopadzie 2023 r. oraz jednego z podmiotów współfinansujących projekt *Polimery Police* w grudniu 2023 r., do listopada 2024 r. odbyło się 11 spotkań<sup>65</sup>, w których uczestniczyli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Aktywów Państwowych, spółki *GA Tarnów*

<sup>61</sup> Pismo nr DN I.I.5017.77.2023, nr IK: 895160 z dnia 23 listopada 2023 r.

<sup>62</sup> *GA Tarnów* (udział Skarbu Państwa w spółce wynosi 33%) spółka dominująca w GK Grupa Azoty w świetle art. 31 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm. – dalej także: *ustawa o zarządzaniu mieniem*) została uznana za spółkę o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa i objęta wykazem spółek, określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 września 2021 r. *sprawie wykazu spółek o istotnym znaczeniu dla gospodarki Państwa* (Dz. U. poz. 1782).

<sup>63</sup> Banki finansujące GK Grupa Azoty: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, Bank Gospodarstwa Krajowego, ING Bank Śląski SA, Santander Bank Polska SA, Caixabank SA (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, BNP Paribas Faktoring sp. z o.o., ING Commercial Finance Polska SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., PNB Paribas Bank Polska SA, Santander Faktoring sp. o.o., Banco Santander SA, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Europejski Bank Inwestycyjny. Dalej także: *Instytucje Finansujące*.

<sup>64</sup> Pismo nr DN I.I.5017.8.2024, nr IK: 924604 z dnia 21 lutego 2024 r.

<sup>65</sup> Spotkania: 12 stycznia 2024 r. – MAP, *GA Tarnów* i KPMG Advisory sp. z o.o. - doradca finansowy *GA Tarnów*, 16 stycznia 2024 r. – MAP, *GA Tarnów* i *Instytucje Finansujące*, 25 stycznia 2024 r. – MAP, *GA Tarnów*, KPMG, Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, 18 kwietnia 2024 r. – MAP, *GA Tarnów* i *Instytucje Finansujące*. 24 kwietnia 2024 r. – MAP, Departament Instrumentów Rozwoju w KPRM, *GA Tarnów* i KPMG, 5 czerwca 2024 r. – MAP, Departament Wsparcia Polityk Gospodarczych w Ministerstwie Finansów i *GA Tarnów*, 18 czerwca 2024 r. 12 i 23 września 2024 r. oraz 7 listopada 2024 r. – MAP i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, 30 września 2024 r. – MAP i Europejski Bank Inwestycyjny

oraz *Instytucji Finansujących*, poświęconych zagadnieniom dotyczącym między innymi sytuacji finansowej GK GA, stanu realizacji projektu *Polimery Police*, zawarcia *Porozumień stabilizujących*, planów restrukturyzacji spółek GK GA, możliwości oraz źródła potencjalnego dofinansowania GK GA przez Skarb Państwa.

Według wyjaśnień Podsekretarza Stanu w MAP<sup>66</sup>, Zarząd GA Tarnów nie przedstawił Ministerstwu kompleksowego planu naprawczego GK GA. Równocześnie wskazał, że Zarząd GA Tarnów w dniu 5 listopada 2024 r. opublikował informację o uruchomieniu *Programu AZOTY BUSINESS*, który jest wynikiem dotychczasowych prac nad restrukturyzacją i transformacją GA Tarnów. Do dnia zakończenia kontroli, tj. do dnia 20 stycznia 2025 r., program ten nie został przyjęty przez Zarząd GA Tarnów.

Odnośnie udziału przedstawicieli Ministerstwa Aktywów Państwowych w rozmowach Zarządu GA Tarnów z *Instytucjami Finansującymi*, podczas których omawiana była sytuacja spółek GK GA, w tym potencjalne dofinansowanie GA Tarnów, Podsekretarz Stanu w MAP poinformował<sup>67</sup>, że Ministerstwo nie jest stroną tych rozmów, a informacje o aktualnym stanie rozmów i kluczowych ustaleniach pozyskuje z publikowanych przez spółkę raportów. Udział MAP w tych rozmowach był odpowiedzią na oczekiwania GA Tarnów i *Instytucji Finansujących* i miał na celu między innymi zapewnienie *Instytucji Finansujących* oraz Zarządu GA Tarnów o istotnym znaczeniu podmiotów z GK GA dla gospodarki kraju oraz jego bezpieczeństwa gospodarczego, jak również stanowił deklarację, że w sytuacji zidentyfikowania przez Zarząd GA Tarnów możliwości do realizacji przez Skarb Państwa, w świetle obowiązującego porządku prawnego, form wsparcia działań Zarządu GA Tarnów, Ministerstwo Aktywów Państwowych podejmie rozmowy w tym zakresie.

(akta kontroli str.: 2922-2949, 2985-2994, 3030-3036, 3120-3121, 3128-3130)

#### 1.4 Rynek nawozów

Z wyjaśnień<sup>68</sup> Podsekretarza Stanu w MAP w kwestii problemu wpływu wysokich cen gazu ziemnego i wysokich kosztów zakupu uprawnień do emisji dwutlenku węgla na branżę chemiczną, w tym na sytuację na rynku nawozów, wynika między innymi, że:

- wdrażanie przepisów i mechanizmów regulujących rynek, na którym działają spółki z GK GA, leży poza właściwością Ministra Aktywów Państwowych,
- Ministerstwo Aktywów Państwowych monitoruje sytuację na rynku nawozów i chemii oraz jej wpływ na rynek na podstawie informacji pozyskanych z ogólnodostępnych źródeł, w tym portali branżowych i publikacji prasowych oraz informacji publikowanych przez spółki GK GA na korporacyjnych stronach internetowych, oraz podejmuje działania w zakresie regulacji rynkowych odnoszących się do obszarów działalności GK GA.

Podsekretarz Stanu ponadto wyjaśnił, że MAP dostrzegając potrzebę wprowadzenia ceł na import nawozów mineralnych z Rosji i Białorusi na teren Unii Europejskiej, przekazało stanowisko w powyższym zakresie do Ministerstwa Finansów. Głównym celem do osiągnięcia było ustanowienie ceł na import nawozów z Rosji i Białorusi na poziomie przynajmniej 30% poprzez dodanie nawozów do listy produktów objętych Rozporządzeniem Rady zmieniającym załącznik I do rozporządzenia nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy

<sup>66</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1034220 z dnia 20 listopada 2024 r.

<sup>67</sup> Pismo nr IK: 1012671 z dnia 16 września 2024 r.

<sup>68</sup> Pismo nr DN.II.092.2.2024, nr IK: 989645 z dnia 15 lipca 2024 r.

*Celnej.* Rozporządzeniem tym Komisja Europejska 30 maja 2024 r. wprowadziła cła zaporowe na zboża z Rosji i Białorusi, które od 1 lipca 2024 r., wynoszą 95 EUR/t.  
(akta kontroli str.: 655-921, 3019-3024, 3086-3096 – pliki: 050, 076)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Minister Aktywów Państwowych, po przejęciu z dniem 7 grudnia 2019 r. nadzoru nad spółkami *GA Tarnów*, *GA Police* oraz *GA Puławy*, politykę właścicielską wobec tych spółek sprawował z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz statutów tych spółek, chociaż nie przeprowadzał analiz i oceny efektów konsolidacji spółek *Grupy Kapitałowej Grupa Azoty*. W ocenie NIK przeprowadzanie, na własny użytek takich analiz, pomimo braku takiego obowiązku, byłoby zasadne i umożliwiłoby Ministrowi pozyskanie aktualnej wiedzy o sytuacji w *GK GA* oraz bieżące reagowanie w momencie pogarszającej się kondycji ekonomicznej spółek tej grupy.

OBSZAR

## 2. Wykonywanie praw z akcji wobec spółek Grupy Azoty

### 2.1 Wykonywanie uprawnień statutowych

Opis stanu  
faktycznego

Statuty spółek *GK GA*, w których Skarb Państwa posiada akcje stanowią, że akcjonariusz – Skarb Państwa ma prawo do powołania i odwołania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia kierowanego do spółki<sup>69</sup>. Minister Aktywów Państwowych, korzystając ze statutowych uprawnień, w drodze oświadczenia akcjonariusza – Skarbu Państwa, powołał członków Rad Nadzorczych spółek z *GK GA*, tj.: *GA Tarnów*<sup>70</sup>, *GA Police*<sup>71</sup>, *GA Puławy*<sup>72</sup>.

W latach 2019-2023 Minister Aktywów Państwowych wykorzystał dwa razy uprawnienie wynikające ze Statutu *GA Tarnów* do zwołania Walnego Zgromadzenia (§ 42 pkt 4) i zamieszczania spraw w jego porządku obrad (§ 44 ust. 1 pkt 4). Dokonał tego występując do Prezesa Zarządu *GA Tarnów* w dniu 9 grudnia 2020 r. oraz 27 grudnia 2023 r., o zwołanie NZW i zamieszczenie w porządku obrad podjęcia uchwały w sprawie zmiany w składzie Rady Nadzorczej *GA Tarnów* i powołania Przewodniczącego Rady Nadzorczej *GA Tarnów*. Minister nie korzystał ze swoich uprawnień wobec *GA Police* i *GA Puławy* określonych w Statutach tych spółek w ww. zakresie<sup>73</sup>.

<sup>69</sup> Statut *GA Tarnów* § 16 pkt 2, statut *GA Police* § 30 pkt 2 i statut *GA Puławy* § 32 pkt 1.

<sup>70</sup> Michał Gabryel w okresie od 7 grudnia 2017 r. do 29 czerwca 2020 r. (powołany w skład Rady Nadzorczej przez Ministra Skarbu Państwa, wygaśnięcie mandatu nastąpiło z dniem Zwykłego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe *GA Tarnów* za 2019 r. (29 czerwca 2020 r.); Marcin Mauer w okresie od 28 grudnia 2020 r. do 3 stycznia 2023 r. (wygaśnięcie mandatu nastąpiło w wyniku złożenia rezygnacji w dniu 3 stycznia 2023 r.), Marzena Małek w okresie od 11 stycznia 2023 r. do 27 listopada 2023 r. (wygaśnięcie mandatu nastąpiło w wyniku złożenia rezygnacji w dniu 27 stycznia 2023 r.); Krzysztof Kołodziejczyk od 31 stycznia 2024 r. do 13 lutego 2024 r. (wygaśnięcie mandatu nastąpiło w wyniku złożenia rezygnacji w dniu 13 lutego 2024 r.) oraz Artur Rzempala od 21 marca 2024 r.

<sup>71</sup> Mirosław Kozłowski w okresie od 30 czerwca 2016 r. do 9 kwietnia 2021 r. (pełniący funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej w od 24 sierpnia 2020 r. do 9 kwietnia 2021 r.; powołany w skład Rady Nadzorczej przez Ministra Skarbu Państwa, wygaśnięcie mandatu nastąpiło z dniem odwołania oświadczeniem Ministra Aktywów Państwowych, tj. z dniem 9 kwietnia 2021 r.), Krzysztof Kozłowski od 10 kwietnia 2021 r. do 19 lutego 2024 r. (pełniący funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej w od 11 maja 2021 r. do 19 lutego 2024 r. Odwołany ze składu Rady Nadzorczej oświadczeniem Ministra Aktywów Państwowych nr IK: 931372) oraz Grzegorz Ostrowski od 15 kwietnia 2024 r.

<sup>72</sup> Krzysztof Majcher w okresie od 27 listopada 2018 r. do 18 października 2021 r. (wygaśnięcie mandatu nastąpiło w wyniku złożenia rezygnacji w dniu 18 października 2021 r.), Paweł Kowalczyk od 28 lipca 2022 r. do 19 lutego 2024 r. (odwołany ze składu Rady Nadzorczej oświadczeniem Ministra Aktywów Państwowych nr IK: 931422) oraz Agnieszka Kania od 5 kwietnia 2024 r.

<sup>73</sup> Statut *GA Police* - § 39 pkt 1 ust. 4 i § 41 pkt 4. Statut *GA Puławy* - § 40 pkt 1 ust. 4 i § 42 pkt 2.

W latach 2019-2024 (do 30 czerwca) w **GA Tarnów** odbyło się 14 Walnych Zgromadzeń, w tym sześć Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń<sup>74</sup> oraz osiem Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń<sup>75</sup>.

ZWZ podejmowały m.in. uchwały w zakresie:

- spraw, o których mowa w art. 393 ust. 1 *ksh*, tj.: zatwierdzały jednostkowe sprawozdania finansowe *GA Tarnów* oraz sprawozdania zarządu z działalności *GA Tarnów*; udzielały absolutorium poszczególnym członkom Zarządu i Rady Nadzorczej – z wyjątkiem 2024 r., w którym nie udzielono absolutorium członkom tych organów z wykonywania ich obowiązków w 2023 r.,
- zatwierdzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych *GK GA*, sprawozdań: zarządu z działalności *GK GA*, z płatności na rzecz administracji publicznej oraz sprawozdań na temat informacji niefinansowych,
- podziału zysku netto, w latach 2019-2023, zysk netto osiągnięty przez *GA Tarnów* w latach 2018-2022, uchwałami ZWZ przeznaczany był na powiększenie kapitału zapasowego spółki, wyjątek stanowił 2024 r., w którym z uwagi na stratę netto *GA Tarnów* w 2023 r., podjęta została uchwała w sprawie sposobu pokrycia tej straty (1 600 306,4 tys. zł) z części kapitału zapasowego powstałej z tytułu emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej,
- zmian Statutu *GA Tarnów* w: 2019 r. i 2021 r.,
- wyrażania opinii w sprawie sprawozdań Rady Nadzorczej *GA Tarnów* o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej w poszczególnych latach 2021–2024,
- zmian w składzie Rady Nadzorczej w: 2020 r. i 2024 r.

NWZ spółki *GA Tarnów*, podejmowały uchwały w sprawach:

- zmian w składzie Rady Nadzorczej w: 2019 r., 2021 r. i 2024 r.;
- objęcia akcji w podwyższonym kapitale zakładowym, tj.:
  - uchwała nr 5 NWZ z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki *GA Police*, przy czym w uchwale nie określono maksymalnej wartości akcji planowanych do objęcia przez *GA Tarnów*,
  - uchwała nr 7 NZW z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki *Grupa Azoty Polyolefins SA*, maksymalna wartość akcji planowanych do objęcia przez *GA Tarnów* określona została na kwotę 297 047,0 tys. zł.

Podjęcie tych uchwał wymagane było § 50 pkt 12 Statutu *GA Tarnów* stanowiącym, że do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy wyrażenie zgody na objęcie akcji innej spółki o wartości przekraczającej 100 000,0 tys. zł.

(akta kontroli str.: 36-219, 2775-2789, 2823-2839, 3067, 3079-3085, 3086-3096 – pliki: 164-169, 188-201)

<sup>74</sup> Zwyczajne Walne Zgromadzenia *GA Tarnów* odbyły się: 27 czerwca 2019 r., 29 czerwca 2020 r., 30 czerwca 2021 r., 29 czerwca 2022 r., 29 czerwca 2023 r. i 27 czerwca 2024 r. Dalej także: ZWZ.

<sup>75</sup> Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia *GA Tarnów* odbyły się: 25 lutego 2019 r. kontynuowane 26 lutego 2019 r., 8 listopada 2019 r. kontynuowane 21 listopada 2019 r., 17 lutego 2020 r., 20 sierpnia 2020 r., 8 stycznia 2021 r., 15 listopada 2021 r., 14 lutego 2024 r. i 16 maja 2024 r. kontynuowane 4 czerwca 2024 r. Dalej także: NWZ.

## 2.2 Dokumenty związane z wykonywaniem nadzoru właścicielskiego obowiązujące w MAP

### **Regulaminy organizacyjne**

W regulaminach organizacyjnych Ministerstwa Aktywów Państwowych określone zostały zadania departamentów realizujących nadzór na spółkami<sup>76</sup>, w których Skarb Państwa ma udziały, w tym spółek GK GA. Wśród zadań wskazano między innymi:

- prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem przez Ministra praw z akcji albo udziałów w spółkach z udziałem Skarbu Państwa,
- pozyskiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji oraz przygotowywanie materiałów niezbędnych do prowadzenia przez członków kierownictwa ministerstwa polityki właścicielskiej, a w szczególności dokonywanie analizy funkcjonowania zasad i instrumentów polityki właścicielskiej oraz ochrony interesów Skarbu Państwa,
- udzielanie wsparcia członkom organów nadzoru spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji albo udziałów wykonuje Minister, w ramach współpracy z przedstawicielami Skarbu Państwa w tych organach,
- opracowanie okresowych i doraźnych informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji albo udziałów wykonuje Minister.

### **Zasady nadzoru właścicielskiego**

Ministra Aktywów Państwowych, wykonującego prawa z akcji/udziałów Skarbu Państwa obowiązywały *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*<sup>77</sup>. Departamenty nadzorujące w MAP spółkę GA Tarnów, przed datą planowanych Walnych Zgromadzeń sporządzały notatki służbowe, w których omawiane były zagadnienia przewidziane w porządku obrad poszczególnych Walnych Zgromadzeń, wraz z rekomendacją do głosowania dla przedstawiciela Skarbu Państwa biorącego udział w tym Zgromadzeniu. Notatki te były akceptowane odpowiednio przez Prezesa Rady Ministrów oraz przez Ministra Aktywów Państwowych<sup>78</sup>.

W *Zasadach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*:

**w rozdziale I Cele nadzoru właścicielskiego pkt 1 Główne cele nadzoru właścicielskiego** wskazano m.in.:

- *długoterminowy wzrost wartości majątku narodowego realizowany poprzez zwiększanie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa,*
- *podnoszenie i wzmacnianie standardów nadzoru właścicielskiego zarówno w obszarze doboru kadr, jak i formułowania oczekiwań wobec reprezentantów Skarbu Państwa,*

<sup>76</sup> Regulaminy Organizacyjne Ministerstwa Aktywów Państwowych wprowadzone zarządzeniami Ministra Aktywów Państwowych z: 7 lutego 2020 r. – Dz. Urz. MAP poz. 3, 27 kwietnia 2020 r. – Dz. Urz. MAP poz. 9, 5 czerwca 2020 r. – Dz. Urz. MAP poz. 12, 12 listopada 2020 r. – Dz. Urz. MAP poz. 29, 3 grudnia 2020 r. – Dz. Urz. MAP poz. 30, 19 marca 2021 r. – Dz. Urz. MAP poz. 7, 7 lipca 2022 r. – Dz. Urz. MAP – poz. 13, 5 grudnia 2022 r. – Dz. Urz. MAP poz. 27 ze zm., 4 kwietnia 2023 r. – Dz. Urz. MAP poz. 9 ze zm., 17 stycznia 2024 r. – Dz. Urz. MAP poz. 3 oraz 29 marca 2024 r. – Dz. Urz. MAP poz. 13. Dalej także: *Regulamin organizacyjny MAP*.

<sup>77</sup> *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* – dokument wydany przez Prezesa Rady Ministrów we wrześniu 2017 r., zmienione w listopadzie 2022 r.

<sup>78</sup> Prezes Rady Ministrów akceptował notatki dotyczące Walnych Zgromadzeń, które odbyły się w 2019 r., Minister Aktywów Państwowych akceptował notatki dotyczące Walnych Zgromadzeń, które odbywały się od 2020 r.

- *zwiększenie ochrony kluczowych interesów gospodarczych państwa – utrzymanie lub wzrost polskiego kapitału w spółkach o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa,*

**w rozdziale II Organ nadzorczy/pełnomocnik wspólnika:**

- w pkt 1 *Kompetencje* ust. 2 wskazano, że członkowie Rad Nadzorczych wskazani przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa powinni w szczególności:
  - informować Departament Nadzoru o możliwości naruszenia przez zarząd przepisów prawa i stwierdzonych nieprawidłowościach,
  - na bieżąco informować Departament Nadzoru o sytuacji spółki oraz działaniach mogących zagrażać interesom Skarbu Państwa,
  - podejmować działania w celu ukształtowania wynagrodzeń członków zarządu zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń, poprzez wykonywanie uprawnień wynikających z przepisów prawa oraz postanowień statutu, w szczególności poprzez inicjowanie podjęcia stosownych uchwał,
  - inicjować i monitorować realizację przez zarząd obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych,
  - proponować przeprowadzanie przez radę nadzorczą lub jej komitety/komisje bieżących kontroli poszczególnych obszarów działalności spółki.
- w pkt 3 *Organizacja i ocena pracy rad nadzorczych/pełnomocników wspólnika*, wskazano:
  - ust. 1 – *W ramach rad nadzorczych mogą być powoływane doraźne lub stałe komisje lub komitety problemowe oraz zespoły robocze, np. do spraw audytu, strategii, wynagrodzeń czy zagadnień personalnych, które w ramach swoich obowiązków powinny dokonywać m.in. okresowych kontroli poszczególnych obszarów działalności spółki.*
  - ust. 2 – Rada nadzorcza spółki, w której Skarb Państwa posiada władztwo korporacyjne, sporządza informację na temat swojej działalności, stanowiącą punkt D w kwartalnej informacji o spółce, przekazywanej podmiotowi uprawnionemu do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa. Ponadto rada nadzorcza jest obowiązana zamieszczać w rocznym sprawozdaniu ze swojej działalności, przedstawianym walnemu zgromadzeniu, wykaz podjętych uchwał oraz informacje dotyczące oceny sytuacji spółki, a także inne informacje określone w wytycznych dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za dany rok obrotowy.
- w pkt 4 *Bieżące monitorowanie sytuacji w spółce* ust. 4 wskazano, że w ramach bieżącego monitorowania sytuacji w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, członkowie rad nadzorczych przygotowują ocenę odchyleń i przyczyn odchyleń od wykonania planów rzeczowo-finansowych, w tym w szczególności: przychodów i wyniku ze sprzedaży, przychodów ogółem, wyniku brutto i netto, poziomu zobowiązań, wskaźników charakteryzujących działalność gospodarczą oraz wykonanie planu inwestycyjnego (przynajmniej kwartalnie).
- w pkt 5 *Współpraca rad nadzorczych/pełnomocników wspólnika z Departamentami Nadzoru:*
  - w ust. 2 wskazano, że: *Członkowie rad nadzorczych/pełnomocnicy wspólnika powinni utrzymywać bezpośredni i regularny kontakt z pracownikami Departamentu Nadzoru, zwłaszcza w sytuacjach wymagających szybkiej wymiany informacji lub zasięgnięcia opinii. Właściwą formą utrzymywania kontaktów są spotkania robocze, odbywające się z inicjatywy Departamentu*

Nadzoru, bądź członków rad nadzorczych/pełnomocników wspólnika. Ponadto członkowie rad nadzorczych/pełnomocnicy wspólnika mogą brać udział w spotkaniach z członkami kierownictwa urzędów obsługujących podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji/udziałów. Służą one uzyskiwaniu informacji o strategicznych planach właściciela w odniesieniu do spółki oraz przekazywaniu informacji dotyczących funkcjonowania spółki, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji ustawowo chronionych.

- w ust. 3 wskazano, że Departament Nadzoru może zwrócić się do wybranego członka rady nadzorczej o zgłoszenie na posiedzeniu rady nadzorczej wniosku o przeprowadzenie kontroli działalności spółki w określonym zakresie lub zobowiązać pełnomocnika wspólnika do przeprowadzenia takiej kontroli.

w rozdziale IV System monitorowania spółek z udziałem Skarbu Państwa pkt 2 określono, że monitorowanie sytuacji w spółkach publicznych z udziałem Skarbu Państwa dokonywane jest na podstawie informacji pozyskiwanych zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej przesyłanych w formie ankiet kwartalnych, nie później niż siedem dni po publikacji raportu kwartalnego.

Przedstawiciele Skarbu Państwa w radach nadzorczych spółek GA Tarnów, GA Police i GA Puławy przekazywali do MAP Kwartałne informacje o spółce, o których mowa powyżej, sporządzane po opublikowaniu przez spółki raportów giełdowych zawierających sprawozdania finansowe<sup>79</sup>. W odniesieniu do okresu objętego kontrolą, do KPRM oraz do MAP wpłynęło łącznie 60 Kwartalnych informacji – po 20 z każdej ze spółek. Spośród 52 Kwartalnych informacji<sup>80</sup>, tylko cztery<sup>81</sup> wpłynęły w terminie wymaganym Zasadami nadzoru. Pozostałe Kwartałne informacje wpłynęły z opóźnieniem wynoszącym od jednego do kilkudziesięciu dni. Dla poszczególnych spółek maksymalne opóźnienie w przekazaniu Kwartałnej informacji wynosiło: 27 dni w przypadku GA Tarnów<sup>82</sup>, 64 dni w przypadku GA Police<sup>83</sup> oraz 29 dni w przypadku GA Puławy<sup>84</sup>.

W przypadku opóźnień w przekazywaniu Kwartalnych Informacji przez przedstawicieli Skarbu Państwa, departament nadzorujący spółki w trybie roboczym kontaktował się ze spółką w celu wyjaśnienia przyczyn opóźnień.

Realizując określone w Regulaminie organizacyjnym MAP zadania w zakresie opracowania okresowych informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji albo udziałów wykonuje Minister Aktywów Państwowych, departamenty nadzorujące spółki GK GA pierwszą okresową informację o kondycji ekonomiczno-finansowej sporządziły na przełomie 2022 r. i 2023 r. Była to Informacja o sytuacji Grupy Kapitałowej Grupa Azoty SA i obejmowała ona okres III kwartału 2022 r.<sup>85</sup> Kolejne informacje – Informacje o sytuacji spółki sporządzane były indywidualnie dla GA Tarnów, GA Police i GA Puławy, w ciągu miesiąca od otrzymania Kwartalnych informacji od tych spółek. Informacje o sytuacji spółki zawierały dane dotyczące spółki ujęte w następujących

<sup>79</sup> Terminy publikacji raportów giełdowych określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim – Dz. U. poz. 757.

<sup>80</sup> Spośród przekazanych 60 Kwartalnych informacji na 52 naniesiona była data wpływu do KPRM lub MAP.

<sup>81</sup> Kwartałne informacje spółki GA Tarnów dotyczące III kw. 2020 r. i IV kw. 2022 r. oraz spółki GA Police dotyczące I kw. 2019 r. i II kw. 2021 r.

<sup>82</sup> Kwartałna informacja dotycząca III kw. 2019 r.

<sup>83</sup> Kwartałna informacja dotycząca I kw. 2020 r.

<sup>84</sup> Kwartałna informacja dotycząca I kw. 2021 r.

<sup>85</sup> Informacja sporządzona w grudniu 2022 r., zatwierdzona w marcu 2023 r.

obszarach: syntetyczna informacja o spółce, informacje o grupie kapitałowej spółki, struktura własnościowa spółki, aktualny skład organów spółki, dane ekonomiczno-finansowe spółki i jej grupy kapitałowej, problemy, działania, zdarzenia istotnie wpływające na funkcjonowanie spółki i jej grupy kapitałowej – w tym ryzyka dotyczące działalności, najważniejsze realizowane inwestycje w grupie kapitałowej spółki.

Według wyjaśnień Dyrektora Departamentu Nadzoru<sup>86</sup> *Informacje o sytuacji spółki* rozpoczęło sporządzać od III kwartału 2022 r., a wcześniej informacje takie nie były sporządzane. Rozpoczęcie sporządzania *Informacji o sytuacji spółki* było wynikiem zaleceń pokontrolnych po kontroli *Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa w zakresie wypełniania obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych* przeprowadzonej w 2022 r. przez audytorów MAP w Departamencie Nadzoru I.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że *Informacje o sytuacji spółki* w momencie ich sporządzenia przez departamenty nadzorujące nie zawsze zawierały aktualne dane ekonomiczne i bieżące informacje dotyczące działalności danej spółki. Z uwagi na fakt, iż sporządzane były przez departamenty nadzorujące spółki GK GA od trzech do pięciu miesięcy po zakończeniu kwartału, którego dotyczyły<sup>87</sup>, to dane i informacje prezentowały zdarzenia historyczne, a nie bieżące. W ww. *Informacjach* brak było natomiast danych, informacji i analiz odnoszących się do przyszłej działalności spółek, na przykład w perspektywie kolejnych miesięcy, co uniemożliwiało w kolejnych *Informacjach* dokonanie oceny czy spółki realizują założone cele i na jakim etapie ich realizacji się znajdują.

(akta kontroli str.: 288-654, 953-1055, 2775-2789, 2823-2829, 2957-2967, 2985-3009, 3030-3033, 3055-3065, 3086-3096 – pliki: 052, 058, 059, 186, 200, 201, 3128-3151)

W latach 2020-2023 departamenty nadzorujące spółki z GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje nie organizowały spotkań z członkami Zarządów i Rad Nadzorczych tych spółek, przedmiotem których byłyby zagadnienia związane z ich aktualną sytuacją ekonomiczną, strategicznymi kierunkami rozwoju, trudnościami związanymi z realizacją projektów inwestycyjnych – w tym projektu *Polimery Police* oraz projektu związanego z *Budową Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe*<sup>88</sup>, pomimo iż takie narzędzie, w odniesieniu do członków rad nadzorczych, Prezes Rady Ministrów przewidział w rozdziale II pkt. 5 ust. 2 *Zasad nadzoru*. Narzędzie to Minister, po raz pierwszy wykorzystał organizując, w trakcie prowadzonej kontroli NIK, w maju 2024 r. spotkanie się z przewodniczącymi Rad Nadzorczych wybranych spółek z udziałem Skarbu Państwa, w tym z Przewodniczącym Rady Nadzorczej GA Tarnów, podczas którego omówiono priorytety polityki właścicielskiej, w tym zasady ładu korporacyjnego, transparentności działań i współpracy pomiędzy spółkami. Poza spotkaniem w maju 2024 r., do października 2024 r. odbyło się siedem spotkań przedstawicieli kierownictwa Ministerstwa z przedstawicielami Zarządów oraz Rad Nadzorczych spółek GK GA<sup>89</sup>,

<sup>86</sup> Pismo nr IK: 902606 (902568) z dnia 11 grudnia 2023 r.

<sup>87</sup> Informacje dotyczące: IV kw. 2022 r. sporządzone w maju 2023 r., I kw. 2023 r. sporządzone w czerwcu 2023 r., II kw. 2023 r. sporządzone w październiku 2023 r., III kw. 2023 r. sporządzone w grudniu 2023 r. i IV kw. 2023 r. sporządzone w maju 2024 r.

<sup>88</sup> Projekt *Polimery Police* realizowany przez GA Police, projekt *Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe* realizowany przez GA Puławy.

<sup>89</sup> 6 czerwca 2024 r. – spotkanie Ministra Aktywów Państwowych z Prezesem Zarządu i Przewodniczącym Rady Nadzorczej GA Tarnów, 13 czerwca 2024 r. – spotkanie Podsekretarza Stanu w MAP z członkami Zarządu i Przewodniczącym Rady Nadzorczej GA Tarnów oraz doradcą restrukturyzacyjnym GA Tarnów (KPMG), 11 lipca 2024 r. – spotkanie Podsekretarza Stanu Jacka Bartmińskiego z przedstawicielami Rad Nadzorczych spółek GA Tarnów, GA Police, GA Puławy i GA Kędzierzyn, 14 sierpnia 2024 r., 5 i 23 września 2024 r. – spotkania Ministra Aktywów Państwowych i Podsekretarza Stanu Jacka Bartmińskiego z przedstawicielami

podczas których omawiane były zagadnienia związane z sytuacją spółek GK GA, planowanymi działaniami restrukturyzacyjnymi, osiągniętymi efektami działań naprawczych oraz ewentualnego udzielenia wsparcia przez Skarb Państwa.

Podsekretarz Stanu w MAP, udzielając informacji NIK o spotkaniach kierownictwa Ministerstwa z przedstawicielami Zarządu oraz Rady Nadzorczej GA Tarnów, wyjaśnił<sup>90</sup>, że członkowie organów nadzorczych spółek publicznych podlegają rygorom art. 180 ustawy *o obrocie instrumentami finansowymi*, który stanowi, że *Kto wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 14 lit. c rozporządzenia 596/2014, ujawnia informację poufną, podlega grzywnie do 2 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 4, albo obu tym karom łącznie*. W związku z powyższym przekazanie akcjonariuszowi – Skarbowi Państwa informacji o inwestycji wykraczającej poza opublikowane raporty spółki, stanowiłoby naruszenie przepisów dotyczących równego dostępu akcjonariuszy do informacji.

(akta kontroli str.: 2775-2789, 2957-2967, 3128-3130)

Zdaniem NIK interpretując art. 180 ustawy *o obrocie instrumentami finansowymi* należy mieć również na uwadze wykładnię doktryny prawa. Czynnością sprawczą jest tutaj ujawnienie informacji poufnej<sup>91</sup>. Jednocześnie ustawodawca wskazuje, że omawiana czynność sprawcza stanowi zachowanie „wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 14 lit. c rozporządzenia 596/2014”. Oznacza to, że czynność ta powinna być interpretowana wyłącznie i ściśle na podstawie ustawowo zdefiniowanego pojęcia bezprawnego ujawnienia informacji poufnej. Definicja ta zawarta jest w art. 10 rozporządzenia 596/2014. Zgodnie z przywołanym przepisem bezprawne ujawnienie informacji poufnych ma miejsce wówczas, gdy osoba znajduje się w posiadaniu informacji poufnych i ujawnia te informacje innej osobie, z wyjątkiem przypadków, gdy ujawnienie to odbywa się w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków. Bezprawnym ujawnieniem informacji poufnych jest również dalsze ujawnienie rekomendacji

---

Zarządu GA Tarnów i McKinsey&Company – doradcą GA Tarnów w procesie restrukturyzacji, 25 października 2024 r. – spotkanie Podsekretarza Stanu Jacka Bartmińskiego z przedstawicielami Zarządu GA Tarnów.

<sup>90</sup> Pismo z dnia 28 czerwca 2024 r. (bez numeru).

<sup>91</sup> Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a-d rozporządzenia 596/2014 informacje poufne obejmują następujące rodzaje informacji:

a) określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby emitentów lub jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów finansowych lub na ceny powiązanych pochodnych instrumentów finansowych;

b) w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych, określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące bezpośrednio lub pośrednio jednego lub większej liczby takich instrumentów pochodnych lub dotyczące bezpośrednio powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny takich instrumentów pochodnych lub powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym, oraz gdy można zasadnie oczekiwać, że dane informacje zostaną ujawnione lub ich ujawnienie jest wymagane zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi na szczeblu unijnym lub krajowym, zasadami rynku, umową, praktyką lub zwyczajem, na odpowiednich rynkach towarowych instrumentów pochodnych lub rynkach kasowych;

c) w odniesieniu do uprawnień do emisji lub opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcjach, określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby takich instrumentów, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów lub na ceny powiązanych pochodnych instrumentów finansowych;

d) w przypadku osób odpowiedzialnych za realizację zleceń dotyczących instrumentów finansowych, oznacza to także informacje przekazane przez klienta i związane z jego zleceniami dotyczącymi instrumentów finansowych będącymi w trakcie realizacji, określone w sposób precyzyjny, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby emitentów lub jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów finansowych, cenę powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym lub cenę powiązanych pochodnych instrumentów finansowych.

lub nakłaniania, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia 596/2014, jeżeli osoba ujawniająca rekomendację lub nakłanianie wie lub powinna wiedzieć, że są one oparte na informacjach poufnych<sup>92</sup>.

W świetle powyższego informacje, które nie stanowią informacji poufnych, mogły być udostępniane na spotkaniach kierownictwa Ministerstwa z przedstawicielami Zarządu oraz Rady Nadzorczej GA Tarnów.

Departamenty nadzorujące spółki GK GA w latach 2020-2023 nie występowały do wybranych członków Rad Nadzorczych z wnioskami o przeprowadzenie kontroli w określonym zakresie, pomimo iż takie narzędzie Prezes Rady Ministrów przewidział w rozdziale II pkt 5 ust. 3 *Zasad nadzoru*. NIK wskazuje, że niezależnie od sytuacji danej spółki, spotkania przedstawicieli Ministerstwa nadzorujących spółki GK GA, z członkami Rad Nadzorczych oraz wnioskowanie o przeprowadzenie kontroli są narzędziami współpracy departamentów nadzoru z radami nadzorczymi, wskazanymi w *Zasadach nadzoru* opracowanych w KPRM i mogą stanowić źródła poszerzające wiedzę o spółkach prezentowaną w ogólnie dostępnych publikacjach.

Minister Aktywów Państwowych 9 maja 2024 r., w trakcie kontroli NIK, w piśmie<sup>93</sup> skierowanym do Zarządu i Rady Nadzorczej GA Tarnów wystąpił z prośbą o przeprowadzenie audytu spółki, zgodnie z załączoną *Modelową Listą Audytową* służącą ujednoliceniu procesu badania i oceny poszczególnych obszarów funkcjonowania spółki. Następnie, wystąpił<sup>94</sup> o przekazanie w terminie do dnia 15 lipca 2024 r. raportów końcowych z przeprowadzonych procesów audytowych, obejmujących priorytetowe obszary: usługi outsourcingowe, postępowania sądowe i administracyjne, postępowania kontrolne oraz cyberbezpieczeństwo.

Według wyjaśnień<sup>95</sup> Podsekretarza Stanu w MAP odnośnie realizacji przez GA Tarnów audytów, o przeprowadzenie których wystąpił Minister Aktywów Państwowych, Prezes Zarządu GA Tarnów w lipcu 2024 r.<sup>96</sup> poinformował MAP o przeprowadzeniu audytów w czterech priorytetowych obszarach i przekazaniu wyników do organów korporacyjnych spółki, w tym Radzie Nadzorczej. W piśmie tym wskazał również, że *Raporty z audytów* stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i nie mogą być ujawnione publicznie, z uwagi na konieczność ochrony poufnych informacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa danych wrażliwych, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla funkcjonowania GA Tarnów.

(akta kontroli str.: 2957-2967, 2981, 3120-3125)

Sekretarz Stanu w MAP<sup>97</sup>, odnosząc się do zagadnień dotyczących pozyskiwania informacji od członków Rad Nadzorczych spółek GK GA oraz wnioskowania o przeprowadzenia kontroli działalności spółek, wyjaśnił między innymi, że Minister Aktywów Państwowych reprezentujący Skarb Państwa, jako jeden z akcjonariuszy spółek notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, informacje od organów tych spółek może pozyskiwać wyłącznie w sposób ściśle określony przepisami prawa, tj. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. *w sprawie nadużyć na rynku, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi* oraz ustawy o ofercie publicznej, z zachowaniem ograniczeń z nich wynikających. Ponadto w piśmie tym wskazał również, że *inne działania mające na celu pozyskanie przez MAP informacji o spółkach z Grupy Azoty*

<sup>92</sup> Vide Zawłocki Robert „Obrót instrumentami finansowymi. Komentarz” WKP 2022 r. - art. 180 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

<sup>93</sup> Pismo nr IK: 964576 z dnia 9 maja 2024 r.

<sup>94</sup> Pismo nr IK: 967345 z dnia 21 maja 2024 r.

<sup>95</sup> Pismo nr IK: 1012671 z dnia 16 września 2024 r.

<sup>96</sup> Pismo Prezesa Zarządu GA Tarnów nr NOO/15/2024 z dnia 16 lipca 2024 r.

<sup>97</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1063923 z dnia 30 stycznia 2025 r.

wykraczających poza informacje podane przez Spółki do publicznej wiadomości, powodowałyby naruszenie przez Ministra Aktywów Państwowych przepisów rangi ustawowej.

(akta kontroli str.: 3191-3201)

W związku z brakiem żądań Prezesa Rady Ministrów o przekazanie, na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy o zarządzaniu mieniem, informacji i dokumentów dotyczących wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w spółkach GK GA lub działalności tych spółek, Minister Aktywów Państwowych w okresie od 7 grudnia 2019 r. do 21 grudnia 2023 r., nie przekazywał informacji w powyższym zakresie.

(akta kontroli str.: 2775-2789)

### 2.3 Wynagrodzenie członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Azoty SA

Walne Zgromadzenie spółki GA Tarnów w latach 2019-2024, przyjmowało uchwały dotyczące *Polityki wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupa Azoty SA*<sup>98</sup>, co wynikało z art. 90d ust. 1 ustawy o ofercie publicznej<sup>99</sup>.

Według wyjaśnień<sup>100</sup> Ministra Aktywów Państwowych, MAP w ramach nadzoru nad spółką GA Tarnów monitoruje poziom wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej GA Tarnów, w tym podstawy wymiaru wynagrodzenia stałego, poprzez analizę, sporządzanych przez Radę Nadzorczą po zakończeniu każdego roku obrotowego, sprawozdań o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej, wymaganych art. 90g ust. 1 ustawy o ofercie publicznej. Sprawozdania te podlegają opiniowaniu przez Walne Zgromadzenie w formie uchwały mającej charakter doradczy – art. 90g ust. 6 ustawy o ofercie publicznej.

W latach 2021-2024 sprawozdania Rady Nadzorczej spółki GA Tarnów o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej za lata 2019-2023 uzyskały pozytywne opinie wyrażone w uchwałach ZWZ spółki GA Tarnów<sup>101</sup>.

Ze sprawozdań Rady Nadzorczej o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej wynika, że w *politykach wynagrodzeń* przyjętych przez GA Tarnów określone zostały zasady i warunki wynagradzania członków Zarządu i Rady Nadzorczej w rozumieniu ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń oraz ustawy o ofercie publicznej. Ponadto podstawą wyliczania wynagrodzenia stałego członków Zarządu i wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego<sup>102</sup>.

<sup>98</sup> Uchwały nr 29 i 30 ZWZ GA Tarnów z 27 czerwca 2019 r. zmieniające zasady wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej spółki, uchwała nr 4 NWZ GA Tarnów z 20 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia *Polityki wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupa Azoty SA*, uchwała nr 34 ZWZ GA Tarnów z 30 czerwca 2021 r. w sprawie zmian w polityce wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupa Azoty SA oraz uchwała nr 6 NWZ GA Tarnów z 26 września 2024 r. w sprawie zmian w polityce wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupa Azoty SA.

<sup>99</sup> Zgodnie z przepisem art. 90d ust. 1 zdanie drugie ustawy o ofercie publicznej – za informacje zawarte w polityce wynagrodzeń odpowiadają członkowie zarządu spółki.

<sup>100</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1039259 z dnia 6 grudnia 2024 r.

<sup>101</sup> Sprawozdanie za lata 2019-2020 – uchwała nr 32 ZWZ z dnia 30 czerwca 2021 r., Raport bieżący GA Tarnów nr 25/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r.; sprawozdanie za 2021 r. – uchwała nr 30 ZWZ z dnia 29 czerwca 2022 r., Raport bieżący GA Tarnów nr 18/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r.; sprawozdanie 2022 r. – uchwała nr 28 ZWZ z dnia 29 czerwca 2023 r., Raport bieżący GA Tarnów nr 31/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. Sprawozdanie za 2023 r. - uchwała nr 36 ZWZ z dnia 27 czerwca 2024 r., Raport bieżący GA Tarnów nr 76/2024 z dnia 27 czerwca 2024 r.

<sup>102</sup> Dalej także: Prezes GUS.

W kolejnych latach okresu objętego kontrolą, wysokość podstawy obliczania wynagrodzenia stałego członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej, poza ustawą o kształtowaniu wynagrodzeń, kształtowały również przepisy tzw. *ustaw ośrołobudżetowych* – *ustaw o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej*<sup>103</sup>, stanowiące że w kolejnych latach kontrolowanego okresu, podstawę ustalenia wielkości wynagrodzenia stałego członków Zarządu i wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r., tj. kwota 4 403,78 zł, co oznaczało coroczne zamrożenie wysokości podstawy na poziomie jej wysokości w 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje<sup>104</sup>, że wynagrodzenia członków Zarządu GA Tarnów w latach 2019-2021 wyliczano z ograniczeniami wynikającymi z *ustaw ośrołobudżetowych*, tj. z zachowaniem podstawy wyliczania wynagrodzeń w kwocie 4 403,78 zł. Natomiast od 2022 r. nie stosowano tych ograniczeń i podstawę wyliczania wynagrodzeń stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa GUS, tj. 6 220,80 zł w 2022 r., 6 969,84 zł w 2023 r. oraz 7 767,61 zł w 2024 r.<sup>105</sup> Na skutek tych działań wypłacono członkom Zarządu GA Tarnów wynagrodzenia, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 września 2024 r., z naruszeniem wskazanych powyżej przepisów, na łączną kwotę 9 252,8 tys. zł. W analogiczny sposób i w tym samym okresie ustalano i wypłacono wynagrodzenia członkom Rad Nadzorczych GA Tarnów, których wypłaty wynikające z naruszeń ww. przepisów łącznie wyniosły 2 015,7 tys. zł. Zmiana zasad ustalania wynagrodzenia stałego członków Zarządu GA Tarnów nastąpiła na podstawie uchwały Rady Nadzorczej nr 260/XI/2022 z dnia 14 marca 2022 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r. Rada Nadzorcza postanowiła, że *dokonyuje zmiany wysokości Wynagrodzeń Stałych przysługujących poszczególnym Członkom Zarządu Spółki w danym roku na podstawie odpowiedniej, zawartej ze Spółką Umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, poprzez określenie ich wysokości jako iloczynu ustalonej krotności (stosownie do funkcji pełnionej w Zarządzie)*<sup>106</sup> *oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale r. poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.*

Minister Aktywów Państwowych przedstawiając podjęte działania, których celem było doprowadzenie w spółce GA Tarnów do zgodności podstawy wynagrodzenia

<sup>103</sup> Były to: art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz. U. poz.2435, ze zm.), art. 31 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. poz.278), art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022, (Dz. U. poz. 2445, ze zm.), art.11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666, ze zm.), art.1 ustawy z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024, (Dz. U. poz.123, ze zm.). Ustawa z dnia 16 stycznia 2024 r. weszła w życie odnośnie powyższego art. 1 dopiero z dniem 1 marca 2024 r. i obowiązywała do 31 grudnia 2024 r. W związku z powyższym w okresie od 1 stycznia do 29 lutego 2024 r. nie obowiązywało ograniczenie podstawy wymiaru wynikające z ustawy ośrołobudżetowej.

<sup>104</sup> Na podstawie wyników kontroli KGP.411.1.2.2023 przeprowadzonej w spółce Grupa Azoty SA.

<sup>105</sup> Obwieszczenia Prezesa GUS przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale: 2021 r. obwieszczenie z dnia 21 stycznia 2022 r., 2022 r. obwieszczenie z dnia 20 stycznia 2023 r. oraz 2023 r. obwieszczenie z dnia 22 stycznia 2024 r.

<sup>106</sup> Dla Prezesa Zarządu (15-krotność), dla Wiceprezesa Zarządu (13-krotność), dla Członka Zarządu (11- krotność).

organów tej spółki z wymogami ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń oraz ustaw o budżetowych, wyjaśnił<sup>107</sup>, że:

- informacje o wypłacie w 2022 r. wynagrodzeń stałych członkom Zarządu GA Tarnów w wysokości nieuwzględniającej zamrożenie wysokości podstawy ich wyliczania na poziomie 2016 r., powzięto dopiero po zapoznaniu się ze Sprawozdaniem Rady Nadzorczej Spółki Grupa Azoty S.A. o wynagrodzeniach Członków Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 2022,
- pismem z 5 lipca 2024 r. Zarząd i Rada Nadzorcza GA Tarnów zostały poinformowane, że z dniem 1 marca 2024 r. weszły w życie przepisy art. 1 ustawy z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024, modyfikujące podstawę wymiaru określoną w przepisach ogólnych, tj. ustalającą podstawę obliczania wynagrodzenia stałego członków Zarządu i wynagrodzenia członków RN na poziomie 2016 r. Jednocześnie zwrócono się o przekazanie informacji, czy część stała wynagrodzenia członków organu zarządzającego oraz wynagrodzenia członków organu nadzorczego w Spółce wypłacane są z uwzględnieniem przepisów ustawy o budżetowej.
- z odpowiedzi Zarządu i Rady Nadzorczej GA Tarnów<sup>108</sup> wynika, że przy ustalaniu wynagrodzeń członków Zarządu i RN GA Tarnów nie zostały uwzględnione przepisy ustawy o budżetowej; stanowisko to opierało się na sporządzonych w 2022 r. na zlecenie RN GA Tarnów opiniach prawnych<sup>109</sup>,
- NWZ GA Tarnów w dniu 26 września 2024 r. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie zmian w Polityce Wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupa Azoty SA, na wniosek akcjonariusza – Skarbu Państwa, dokonano doprecyzowania zapisów Polityki Wynagrodzeń, zgodnie z ustawą o wynagrodzeniach oraz postanowieniami § 2 ust. 3 uchwały nr 8 NWZ spółki GA TARNÓW z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu, które stanowią, że część stała wynagrodzenia członka organu zarządzającego określana jest kwotowo,
- MAP w piśmie z 13 listopada 2024 r. poinformowało Radę Nadzorczą GA Tarnów o opinii Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej interpretacji pojęcia *podstawa wymiaru* określonego w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w kontekście brzmienia art. 1 ustawy o budżetowej na 2024 r.; w piśmie tym potwierdzono również stanowisko MAP, z którego wynika, że za prawidłową podstawę wymiaru dla ustalenia wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorczych należy uznać przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r. Ponadto w ww. piśmie wskazano, że Minister Aktywów Państwowych, będąc zobowiązanym do przyjęcia za prawidłową podstawę wymiaru dla ustalenia wynagrodzenia członków organów spółek przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r., podejmie odpowiednie działania skutkujące przedłożeniem przez akcjonariusza – Skarb Państwa – projektów uchwał uwzględniających w swojej treści powyższe stanowisko.

<sup>107</sup> Pismo DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1039259 z dnia 6 grudnia 2024 r.

<sup>108</sup> Pismo Zarządu pisma nr NOO/13/2024 z dnia 10 lipca 2024 r. oraz RN nr NN/NOO/16/2024 z dnia 17 lipca 2024 r.

<sup>109</sup> Opinie prawne kancelarii prawnej WLP Legal z dnia 24 lutego 2022 r. oraz Prof. Wierzbowski & Partners z dnia 3 marca 2022 r. Opinie te nie zostały przekazane przez GA TARNÓW do MAP.

- 26 listopada 2024 r. do Grupy Azoty SA został skierowany wniosek akcjonariusza – Skarbu Państwa, o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w celu podjęcia stosownych uchwał. Wniosek ten Minister Aktywów Państwowych wycofał 10 grudnia 2024 r. Według wyjaśnień<sup>110</sup> Sekretarza Stanu w MAP wycofanie powyższego wniosku, nastąpiło z uwagi na trwające w Ministerstwie prace w zakresie opracowania i uzgodnienia w sposób kompleksowy warunków i zakresu zmian wynagrodzeń członków Zarządów spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że Minister Aktywów Państwowych udzielając powyższych wyjaśnień, nie odniósł się do przyczyn rocznego opóźnienia w podjęciu działań mających na celu ustalenie wynagrodzenia członków organów spółki GA Tarnów zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o kształtowaniu wynagrodzeń z uwzględnieniem *ustaw o budżecie*, co w konsekwencji oznaczało, że Minister tolerował przez ponad rok kontynuowanie wypłacania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej spółki GA Tarnów wynagrodzenia z zawyżoną podstawą jego obliczania. W latach 2022-2024 członkom Zarządu i Rady Nadzorczej, spółka GA Tarnów wypłaciła wynagrodzenia zawyżone o łączną kwotę 11 268,5 tys. zł.

(akta kontroli str.: 3168-3182, 3191-3201)

## 2.4 Nadzór właścicielski w kontekście gospodarowania majątkiem i osiągnięcia zakładanych wyników

W związku z realizacją przez GK GA projektu *Polimery Police*<sup>111</sup> Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia spółek GA Tarnów i GA Police podjęły uchwały związane z inwestycją kapitałową polegającą na objęciu akcji w spółce Grupa Azoty Polyolefins SA:

- NWZ spółki GA Police uchwałą nr 4 z 24 stycznia 2020 r. wyraziło zgodę na objęcie przez spółkę akcji w ramach Emisji za określoną przez Walne Zgromadzenie GA Polyolefins SA cenę emisyjną w drodze subskrypcji prywatnej w rozumieniu art. 431 § 2 pkt 1 ksh, w wysokości zapewniającej utrzymanie obecnego udziału procentowego Spółki w kapitale zakładowym GA Polyolefins SA przy założeniu, że zaangażowanie finansowe Spółki w celu objęcia akcji spółki GA Polyolefins SA w ramach nowej emisji akcji nie przekroczy kwoty 334 968 tys. zł.
- Po podwyższeniu kapitału zakładowego udział GA Police w kapitale zakładowym GA Polyolefins wynosił 53,0% (31 762 015 sztuk akcji o łącznej wartości 317 620 150 zł<sup>112</sup>).
- NWZ spółki GA Tarnów uchwałą nr 7 z 17 lutego 2020 r. wyraziło zgodę na objęcie przez spółkę akcji w ramach Emisji za określoną przez Walne Zgromadzenie GA Polyolefins SA cenę emisyjną w drodze subskrypcji prywatnej w rozumieniu art. 431 § 2 pkt 1 ksh, w wysokości zapewniającej utrzymanie obecnego udziału procentowego Spółki w kapitale zakładowym GA Polyolefins SA przy założeniu, że zaangażowanie finansowe Spółki w celu objęcia akcji spółki GA Polyolefins SA w ramach nowej emisji akcji nie przekroczy kwoty 297 047 tys. zł.
- W wyniku realizacji uchwały z 17 lutego 2020 r. udział GA Tarnów w kapitale zakładowym GA Polyolefins wynosił 47,0% (28 166 316 sztuk akcji o łącznej wartości 281 663 160 zł<sup>113</sup>).

<sup>110</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1063923 z dnia 30 stycznia 2025 r.

<sup>111</sup> Projekt *Polimery Police* przedstawiono w pkt. 2.5.2 wystąpienia pokontrolnego.

<sup>112</sup> Raport bieżący GA Police nr 48/2020 z 4 sierpnia 2020 r.

<sup>113</sup> Raport bieżący GA Tarnów nr 37/2020 z 4 sierpnia 2020 r.

Podjęcie powyższych uchwał wymagane było zapisami Statutów spółek *GA Tarnów* i *GA Police* stanowiącymi, że do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki, jeśli wartość tych akcji lub udziałów przekracza 100 000 000 złotych lub 5% sumy aktywów Spółki.

Podjęcie powyższych uchwał poprzedzone było uchwałami Rad Nadzorczych dotyczącymi objęcia akcji w podwyższonym kapitale zakładowym *GA Polyolefins*<sup>114</sup>.

Dyrektor DN I wyjaśnił<sup>115</sup>, że Departament Nadzoru I nie dysponuje dokumentacją dotyczącą zdarzeń, które miały miejsce po decyzji organów spółki *GA Tarnów*, ponieważ z uwagi na publiczny status spółek GK GA, uchwały ich organów korporacyjnych (Zarządów i Rad Nadzorczych) nie są udostępniane ich akcjonariuszom. Spółki udostępniają tego typu informacje wyłącznie w zakresie spraw rozpatrywanych przez Walne Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie *GA Puławy* w latach 2019-2023 nie podejmowało uchwał, przedmiotem których było objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki.

(akta kontroli str.: 2775-2813, 3086-3096 – pliki: 055, 057)

## 2.5 Nadzór właścicielski w zakresie kluczowych inwestycji

W kwestii nadzoru właścicielskiego w zakresie inwestycji GK GA Dyrektor DN I poinformował<sup>116</sup>, że:

- statuty spółek GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje, w odniesieniu do inwestycji stanowią, że do kompetencji Walnych Zgromadzeń należy wyrażanie zgody na nabycie składników aktywów trwałych o wartości przekraczającej 100 000 tys. zł lub 5% sumy aktywów. Nie przewidują natomiast szczegółowych uprawnień dla akcjonariusza – Skarbu Państwa w zakresie wpływu na strategiczne kierunki inwestycyjne określone przez te spółki.
- do kompetencji Zarządów spółek, zgodnie z postanowieniami ich Statutów, należy opracowanie i przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz wieloletnich planów strategicznych, których elementem są plany inwestycyjne. Zatwierdzenie sporządzonych przez Zarządy planów inwestycyjnych oraz monitorowanie ich realizacji należy do kompetencji Rad Nadzorczych.

W okresie wykonywania przez Ministra Aktywów Państwowych praw z akcji spółek GK GA tylko Walne Zgromadzenie *GA Puławy* podjęło uchwały dotyczące nabycia składników aktywów trwałych w związku z realizowanymi inwestycjami<sup>117</sup>.

Źródłem informacji Ministerstwa Aktywów Państwowych o inwestycjach realizowanych przez spółki GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje, były publikowane przez spółki raporty bieżące i okresowe oraz skonsolidowane raporty

<sup>114</sup> Uchwała nr 408/X/2020 Rady Nadzorczej *GA Tarnów* z 6 lutego 2022 r. oraz uchwała nr 58/VIII/20 Rady Nadzorczej *GA Police* z 22 stycznia 2020 r.

<sup>115</sup> Pismo nr IK: 902612 (902564) z dnia 21 grudnia 2023 r.

<sup>116</sup> *Ibidem*.

<sup>117</sup> Uchwała nr 4 NWZ *GA Puławy* z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności prawnych polegających na nabyciu aktywów trwałych – dotycząca realizacji projektu inwestycyjnego Wytwarzania nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej.

Uchwała nr 4 NWZ *GA Puławy* z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności prawnych polegających na nabyciu aktywów trwałych – dotycząca realizacji projektu inwestycyjnego Modernizacja kotła parowego OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji NO<sub>x</sub>.

Uchwała nr 21 ZWZ *GA Puławy* z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności prawnych w postaci nabycia składników aktywów trwałych w ramach projektu inwestycyjnego pt. Modernizacja instalacji Mocznik 2 – zmniejszenie wskaźników zużycia amoniaku oraz pary technologicznej.

Uchwała nr 4 NWZ *GA Puławy* z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody w ramach projektu inwestycyjnego nr 1126 pt. „Budowa bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe”.

okresowe publikowane po zakończeniu kwartału. Według Dyrektora DN I<sup>118</sup> wynika to z faktu, że spółki te będąc spółkami publicznymi zobowiązane są przepisami ustawy o ofercie publicznej, do zapewnienia wszystkim akcjonariuszom równego dostępu do informacji, poprzez przekazywanie do publicznej wiadomości informacji bieżących i okresowych, których katalog określony jest rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim<sup>119</sup>.

W oparciu o informacje zawarte w publikowanych przez spółki raportach bieżących i okresowych, departamenty nadzorujące spółki GK GA w sporządzanych co kwartał *Informacjach o sytuacji spółki* zamieszczały informacje dotyczące najważniejszych inwestycji realizowanych przez poszczególne spółki Grupy Azoty. Informacje te obejmowały: budżet inwestycji, poniesione nakłady, nakłady poniesione w kwartale, na koniec którego sporządzona była informacja, opis inwestycji oraz planowany termin jej zakończenia.

(akta kontroli str.: 953-1055, 2775-2813, 2985-3009, 3086-3096  
– pliki: 054, 186)

### **2.5.1 Projekt Budowa bloku energetycznego na paliwo stałe realizowany przez GA Puławy**

NWZ GA Puławy uchwałą nr 4 z 23 lipca 2019 r. wyraziło zgodę na nabycie przez spółkę GA Puławy składników aktywów trwałych o łącznej wartości do 1 200,0 mln zł (bez podatku od towarów i usług), w celu realizacji projektu inwestycyjnego *Budowa bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe*.

W *Kwartalnej informacji* spółki GA Puławy<sup>120</sup> podano między innymi, że GA Puławy 25 września 2019 r. zawarła z konsorcjum<sup>121</sup> w składzie: Polimex Mostostal SA, Polimex Energetyka sp. z o.o. i SBB ENERGY SA, umowę w formule *pod klucz*, przedmiotem której była kompleksowa realizacja budowy w Puławach nowego bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe o mocy elektrycznej brutto 90-100 MWe. Przekazanie bloku energetycznego do użytkowania miało nastąpić w 2022 r., w terminie trzydziestu sześciu miesięcy od dnia wyznaczonego przez GA Puławy w Poleceniu Rozpoczęcia Prac.

NWZ GA Puławy uchwałą nr 4 z 24 maja 2023 r. wyraziło zgodę na nabycie przez spółkę GA Puławy składników aktywów trwałych o łącznej wartości zwiększonej z kwoty 1 200,0 mln zł do 1 230,0 mln zł (bez podatku od towarów i usług), w celu realizacji projektu inwestycyjnego *Budowa bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe*<sup>122</sup>.

W dniu 26 września 2023 r. GA Puławy otrzymały od Wykonawcy zaktualizowany harmonogram prac, w którym zakończenie inwestycji przewidywano na połowę grudnia 2023 r. Przesunięcie terminu wynikało z nieprzewidzianych problemów technicznych podczas rozruchu<sup>123</sup>. Następnie 26 stycznia 2024 r. Wykonawca przedstawił kolejny harmonogram prac, w którym zakończenie inwestycji

<sup>118</sup> Pismo nr IK: 902612 (902564) z dnia 21 grudnia 2023 r.

<sup>119</sup> Dz. U. poz. 757, ze zm.

<sup>120</sup> *Kwartalna informacja* według stanu na 30 września 2019 r. przekazana do DSKP w KPRM.

<sup>121</sup> Dalej także: Wykonawca.

<sup>122</sup> Informacja o NWZ z 24 maja 2023 r. – strona internetowa: <https://pulawy.grupaazoty.com/relacje-inwestorskie/walne-zgromadzenia#item5480>

<sup>123</sup> Raport bieżący GA Puławy nr 42/2023 z dnia 26 września 2023 r.

przewidywane było w październiku 2024 r. Jednocześnie Wykonawca wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie przez strony postępowania mediacyjnego<sup>124</sup>.

GA Puławy w raporcie bieżącym z dnia 12 grudnia 2024 r. poinformowała, że Wykonawca w tym dniu odstąpił od realizacji umowy z dnia 25 września 2019 r., dotyczącej budowy bloku energetycznego. Natomiast w raporcie bieżącym z dnia 23 grudnia 2024 r. poinformowała o złożeniu pozwu przeciwko Wykonawcy bloku energetycznego, w którym dochodzi od Wykonawcy między innymi zapłaty kwoty 255,4 mln zł tytułem niewykonania umowy dotyczącej budowy bloku energetycznego<sup>125</sup>.

Z wyjaśnień Podsekretarza Stanu<sup>126</sup> dotyczących stanu realizacji inwestycji *Budowa bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe* wynika, że Ministerstwo dysponuje tylko informacjami o stanie realizacji inwestycji przekazanymi przez Zarząd akcjonariuszom w raportach publikowanych na korporacyjnej stronie internetowej GA Puławy. Z uwagi na publiczny status GA Puławy i obowiązujące ograniczenia w zakresie informowania akcjonariuszy wynikające z przepisów prawa, MAP nie występowało do GA Puławy z prośbą o informacje dotyczące stanu realizacji tej inwestycji.

(akta kontroli str.: 1798-1807, 1955-1980, 2957-2967, 3086-3096  
– plik: 054)

## 2.5.2 Projekt Polimery Police w zakresie realizowanym przez GA Police

### Podwyższenie kapitału zakładowego GA Police

Spółka GA Police 8 marca 2019 r. opublikowała trzy raporty bieżące:

- nr 4/2019 – *Ujawnienie informacji opóźnionej – Planowane podwyższenie kapitału zakładowego Grypy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA*, w którym podano między innymi, że:
  - Zarząd GA Police 4 marca 2019 r. podjął decyzję w sprawie planowanego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji oraz zmiany Statutu Spółki,
  - planowane podwyższenie kapitału nastąpi w drodze wtórnej oferty publicznej w kwocie nie wyższej niż 1 100 000,0 tys. zł skierowanej do dotychczasowych akcjonariuszy, nie później niż do końca lipca 2019 r.,
  - wpływy z emisji akcji miały na celu wsparcie realizacji Strategii GA, w szczególności dywersyfikacji i zwiększenia rentowności przychodów oraz wzmocnieniu zaangażowania w rozwój obszarów niezwiązanych z produkcją nawozową, w tym realizacją projektu *Polimery Police* przez spółkę celową PDH Polska SA, należącą w 59,9% do GA Police oraz w 40,1% do GA Tarnów.
- nr 5/2019 – *Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA* na 4 kwietnia 2019 r., główny punkt porządku obrad dotyczył podjęcia uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji, oferty publicznej akcji nowej emisji, ustalenia dnia 7 czerwca 2019 r. jako dnia prawa poboru akcji nowej emisji, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu praw poboru, praw do akcji oraz akcji nowej emisji na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz zmiany statutu Spółki.

<sup>124</sup> Raport bieżący GA Puławy nr 2/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r.

<sup>125</sup> Raporty bieżące GA Puławy nr 87/2024 z dnia 12 grudnia 2024 r. i nr 88/2024 z dnia 23 grudnia 2024 r.

<sup>126</sup> Pismo z dnia 28 czerwca 2024 r. (bez numeru).

- nr 6/2019 – *Projekt uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA zwołanego na dzień 4 kwietnia 2019 r.*, główny punkt porządku obrad dotyczył podjęcia uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji, oferty publicznej akcji nowej emisji, ustalenia dnia 7 czerwca 2019 r. jako dnia prawa poboru akcji nowej emisji, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu praw poboru, praw do akcji oraz akcji nowej emisji na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz zmiany statutu Spółki.

W związku ze zwołaniem NWZ spółki GA Police na 4 kwietnia 2019 r., Departament Skarbu Państwa w KPRM, w dniu 12 marca 2019 r. wystąpił do spółek GA Tarnów i GA Police<sup>127</sup> z prośbą o przedstawienie dodatkowych informacji dotyczących planowanego podniesienia kapitału zakładowego, stanu realizacji projektu Polimery Police oraz jego wpływu na realizowane w GK GA inne projekty inwestycyjne.

W odpowiedzi na wystąpienie DSKP, spółki wskazały, że odpowiedzi na pytania zawarte są w ich raportach bieżących: GA Police – raporty bieżący nr 8/2019 z 21 marca 2019 r., GA Tarnów – raport bieżący nr 14/2019 r. z 21 marca 2019 r.

NWZ GA Police 4 kwietnia 2019 r. przed podjęciem uchwały dotyczącej podniesienia kapitału zakładowego, podjęło uchwałę o przerwie w obradach do dnia 26 kwietnia 2019 r.

W notatce Dyrektora DSKP<sup>128</sup> dla Prezesa Rady Ministrów rekomendowano następujący sposób głosowania reprezentanta Skarbu Państwa na NWZ GA Police w dniu 26 kwietnia 2019 r. (druga część NWZ z dnia 4 kwietnia 2019 r.):

- głosować za podjęciem uchwały dotyczącej podwyższenia kapitału zakładowego,
- głosować za propozycją zmiany projektu uchwały, w przypadku jej zgłoszenia przez akcjonariusza większościowego,
- wstrzymać się od głosu, w przypadku zgłoszenia innych projektów uchwał przez pozostałych akcjonariuszy mniejszościowych.

Równocześnie w notatce podano, że: *W ocenie KPMG rozważane podjęcie przez Walne Zgromadzenie GA Police uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego i wtórnej emisji akcji z prawem poboru, nie stanowi zobowiązania akcjonariuszy, w tym Skarbu Państwa, do skorzystania z prawa poboru. Ostateczna decyzja Skarbu Państwa co do skorzystania z prawa poboru i objęcia akcji wtórnej emisji może nastąpić na 2 dni przed dniem ustalenia prawa poboru.*

Ponadto w notatce tej rekomendowano zawarcie z KPMG Advisory sp. o.o. – wykonawcą na zlecenia KPRM *Raportu – Analiza z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA*, umowy przedłużającej termin wykonania *Raportu*, z uwagi na wnioski zawarte w projekcie *Raportu*. Jako argument za przedłużeniem umowy wskazano, że *Raport* będzie się opierał na najbardziej aktualnym stanie faktycznym i analizach, które umożliwią podjęcie przez Skarb Państwa decyzji o skorzystaniu z prawa poboru.

<sup>127</sup> Pismo nr DSKP.WN2.2.6.2019.TW(1) skierowane do GA Police oraz nr DSKP.WN2.2.6.2019.TW(2) skierowane do GA Tarnów.

<sup>128</sup> Notatka Wydziału Nadzoru w DSKP nr DSKP.WN2.282.2.6.2019.TW(6), bez daty – zaakceptowana przez Prezesa Rady Ministrów.

NWZ spółki GA Police 26 kwietnia 2019 r. podjęło uchwałę nr 7 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji, oferty publicznej akcji nowej emisji, ustalenia dnia 18 czerwca 2019 r. jako dnia prawa poboru akcji nowej emisji, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu praw poboru, praw do akcji oraz akcji nowej emisji na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz zmiany statutu spółki.

Zarząd GA Police w dniu 5 czerwca 2019 r. podjął decyzję o zawieszeniu wykonania uchwały NWZ GA Police z 26 kwietnia 2019 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego<sup>129</sup>. Równocześnie na dzień 23 września 2019 r. zwołano NWZ GA Police, w którego porządku obrad umieszczono podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego GA Police.

W notatce Dyrektora DSKP<sup>130</sup> sporządzonej dla Prezesa Rady Ministrów dotyczącej sposobu głosowania reprezentanta Skarbu Państwa na NWZ GA Police w dniu 23 września 2019 r., rekomendowano głosowanie za przyjęciem uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego.

Równocześnie w notatce podano, że: (...) Zgodnie z posiadaną przez DSKP rekomendacją KPMG Advisory, rozważane podjęcie przez Walne Zgromadzenie Spółki uchwały w sprawie podwyższenia kapitału i wtórnej emisji akcji z prawem poboru nie stanowi zobowiązania akcjonariuszy, w tym Skarbu Państwa, do skorzystania z prawa poboru. Przewidywany dzień prawa poboru (wskazany z projekcie uchwały Walnego Zgromadzenia opublikowanym przez Zarząd Spółki) to 7 listopada 2019 r.

Ponadto wskazano, że DSKP podejmuje działania mające na celu przedłużenie umowy świadczenia usług finansowych przez KPMG na rzecz KPRM związanych z planowanym podwyższeniem kapitału zakładowego GA Police. Wydłużenie czasu obowiązywania umowy miało umożliwić Skarbowi Państwa podjęcie decyzji w przedmiocie skorzystania z prawa poboru z wykorzystaniem Raportu zawierającego najbardziej aktualne i kompletne informacje.

NWZ spółki GA Police w dniu 23 września 2019 r. podjęło uchwałę nr 4 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji, oferty publicznej akcji nowej emisji, ustalenia dnia 7 listopada 2019 r. jako dnia prawa poboru akcji nowej emisji, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu praw poboru, praw do akcji oraz akcji nowej emisji na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz zmiany statutu spółki. Równocześnie uchylona została uchwała nr 7 Walnego Zgromadzenia z dnia 26 kwietnia 2019 r.

(akta kontroli str.: 2071-2233)

### **Raport KPMG dla KPRM w związku z planowanym podniesieniem kapitału zakładowego GA Police**

W związku z planowanym przez GA Police podniesieniem kapitału zakładowego, w dniu 11 kwietnia 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a KPMG Advisory sp. z o.o. zawarta została umowa nr 216/DSKP/19, dotycząca wykonania przez KPMG w terminie do 25 kwietnia 2019 r. usług finansowych<sup>131</sup> i sporządzeniu Raportu.

<sup>129</sup> Raport bieżący GA Police nr 32/2019 z dnia 5 czerwca 2019 r.

<sup>130</sup> Notatka Wydziału Nadzoru w DSKP nr DSKP.WN2.282.2.13.2019.TW(6), bez daty – zaakceptowana przez Prezesa Rady Ministrów.

<sup>131</sup> Zakres umowy dotyczył świadczenia na rzecz KPRM usług finansowych polegających na opracowaniu Raportu obejmującego w szczególności analizę zawierającą Test Prywatnego Inwestora oraz rekomendację w zakresie zasadności i celowości zaangażowania kapitałowego Skarbu Państwa w związku z realizacją

KPMG w dniu 25 kwietnia 2019 r. przesłało do DSKP projekt *Raportu*, o którym mowa w umowie z 11 kwietnia 2019 r. z zastrzeżeniem, że nie zawiera on ostatecznych wniosków i rekomendacji dla Skarbu Państwa. W *Raporcie* wskazano 11 ryzyk związanych z realizacją projektu *Polimery Police*, w tym opis ośmiu ryzyk został w całości lub częściowo zanonimizowany<sup>132</sup>, co oznacza, że w obszarach zanonimizowanych pozostawiono jedynie tytuły ryzyk bez ich opisu, istotności oraz sposobów mitygacji. Miejsca anonimizacji opatrzone zostały adnotacją *Informacja poufna wg rozporządzenia MAR*.

W dniu 26 kwietnia 2019 r. zawarty został aneks nr 1 do umowy nr 216/DSKP/19 z 11 kwietnia 2019 r. przedłużający termin wykonania przez KPMG *Raportu* do 30 września 2019 r.

W mailu z 13 listopada 2019 r. KPMG poinformowało DSKP<sup>133</sup>, że nie posiada informacji dotyczących ostatecznych założeń projektu *Polimery Police* w zakresie formuły zaangażowania *GA Police* oraz warunków finansowania. Równocześnie w mailu tym stwierdzono, że:

*W powyższych okolicznościach Skarb Państwa podejmowałby zobowiązanie do objęcia akcji w podwyższonym kapitale w momencie braku uzgodnienia warunków finansowania przez strony Projektu, co istotnie wpływa na ocenę rynkowości inwestycji.*

*W celu finalizacji naszej analizy potrzebujemy przynajmniej potwierdzenia przez strony projektu, iż projekt posiada uzgodnione pomiędzy nimi biznesowe warunki finansowania. Jeśli nie jest to możliwe, wówczas rekomendujemy aby decyzję Skarbu Państwa przesunąć na moment kiedy zostanie uzyskane zamknięcie finansowe (lub oferty wiążące lub przynajmniej uzgodnienie biznesowe warunków finansowania przez strony Projektu).*

W dniu 15 listopada 2019 r. KPMG przekazało *Raport – Analiza z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA – wersja do odbioru*. *Raport* ponownie zawierał fragmenty zanonimizowane, w tym opisy ryzyk związanych z realizacją projektu *Polimery Police*.

W dniu 29 listopada 2019 r. zawarty został aneks nr 4 do umowy nr 216/DSKP/19 z 11 kwietnia 2019 r. przedłużający do 20 grudnia 2019 r. termin wykonania *Raportu*. Zmiana terminu wykonania *Raportu* wynikała ze zmiany przez *GA Police* harmonogramu oferty publicznej, terminu przyjmowania zapisów na akcje nowej emisji do 9 grudnia 2019 r., a ostatecznego terminu przydziału akcji do 20 grudnia 2019 r.

W ostatecznej wersji *Raportu* datowanej na 4 grudnia 2019 r., w porównaniu z wersją z 25 kwietnia 2019 r. przedstawiono osiem ryzyk dotyczących realizacji projektu *Polimery Police*, spośród których, tak jak w poprzednich wersjach, opisy siedmiu zostały częściowo lub w całości zanonimizowane<sup>134</sup>:

ryzyko 1 brak zamknięcia finansowania projektu (opis częściowo zanonimizowany),  
ryzyko 2 brak zabezpieczenia wolumenu i ceny sprzedaży/odbioru produkcji (opis w całości zanonimizowany),

---

prawa poboru, w szczególności w kontekście sytuacji ekonomicznej *GA Police*, perspektyw rozwoju *GA Police* i rynku, na którym działa *GA Police*.

<sup>132</sup> Fragmenty zaszarzone z niedostępną treścią.

<sup>133</sup> Korespondencja uzyskana z zasobów archiwalnych KPRM przez KGP NIK na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

<sup>134</sup> Fragmenty zanonimizowane, opatrzone adnotacją *Informacja poufna wg rozporządzenia MAR*.

- ryzyko 3 brak zabezpieczenia wolumenu i ceny dostaw kluczowych surowców (opis w całości zanonimizowany),
- ryzyko 4 ryzyko geopolityczne (opis w całości zanonimizowany),
- ryzyko 5 niepowodzenie SPO<sup>135</sup>,
- ryzyko 6 niedotrzymanie budżetu i harmonogramu fazy inwestycyjnej projektu (opis częściowo zanonimizowany),
- ryzyko 7 wcześniejsze oddanie do użytku konkurencyjnej instalacji (opis częściowo zanonimizowany),
- ryzyko 8 niedobór wykwalifikowanych pracowników (opis częściowo zanonimizowany).

W części *Raportu* przedstawiającej najważniejsze wnioski z przeprowadzonych analiz, stwierdzono między innymi:

*Na podstawie wykonanych analiz danych publicznych oszacowano benchmark do oceny rynkowości zwrotu z Inwestycji dla Skarbu Państwa. Zgodnie z wybraną metodologią oceny benchmark ten stanowi rynkowy koszt kapitału dla GA Police mieszczący się w przedziale od 7,89% (wyznaczony według Capital Asset Pricing Model) do 8,01% (jako mediany kosztu kapitału dla wyselekcjonowanych spółek porównywalnych). Punkt środkowy kosztu kapitału wynosi 7,95%.*

oraz

*Oszacowano rentowność zwrotu z Inwestycji dla Skarbu Państwa na podstawie kalkulacji wewnętrznej stopy zwrotu z inwestycji z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału (tzw. FCFE). Analiza została oparta o projekcje finansowe zawarte w Modelu Finansowym Spółki (GA Police) w wersji z Projektem i bez Projektu oraz Modelu Finansowym SPV (GA Polyolefins). W rezultacie wykazano, iż zwrot z Inwestycji dla Skarbu Państwa przewyższa benchmark rynkowy, co stanowi przesłankę dla uznania, iż w razie przystąpienia do Inwestycji zachowanie Skarbu Państwa byłoby zgodne z postępowaniem inwestora rynkowego. Wniosek ten nie uległ zmianie przy przeprowadzeniu analizy wrażliwości zgodnie z praktyką rynkową na wzrost kosztu kapitału o 0,25 pkt. proc. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż podjęta ocena rynkowości zwrotu nie uwzględnia ryzyk mogących mieć wpływ na rzeczywistą realizację Inwestycji według założeń przedłożonych KPMG pod analizę.*

Natomiast w części *Raportu* dotyczącej rekomendacji zasadności i celowości w inwestycji (udział we wtórnej emisji akcji GA Police) wskazano między innymi:

*Reasumując działanie Skarbu Państwa polegające na objęciu akcji w podwyższonym kapitale w wymiarze finansowym można uznać za rynkowe natomiast obarczone jest ono zidentyfikowanymi powyżej ryzykami.*

*Zakładając iż dokumenty uwiarygadniające finansowanie zostaną przedłożone Skarbowi Państwa w wyznaczonych terminach, działanie Skarbu Państwa wobec GA Police można uznać za działanie, które podjąłby inwestor rynkowy, a zatem za działanie, które nie stanowiłoby pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.*

Ryzyka, które zdaniem KPMG nie były brane pod uwagę przy przedstawionej rekomendacji, odnosiły się do:

- brak zamknięcia struktury finansowania projektu *Polimery Police* w zakresie finansowania wkładu własnego oraz finansowania dłużnego,

<sup>135</sup> SPO (z ang. *Secondary Public Offering*) – sprzedaż (uplasowanie) kolejnej emisji akcji na rynku publicznym.

- niepowodzenie wtórnej emisji akcji w następstwie ustalenia niekorzystnej ceny emisyjnej,
- brak kontraktów zabezpieczających odbiór produktów i ceny sprzedaży polipropylenu,
- brak kontraktów zabezpieczających dostawy i ceny propanu i energii elektrycznej.

(akta kontroli str.: 2092-2097, 2103-2181, 2234-2340, 2349-2351)

### **Umowa inwestycyjna, wykup akcji GA Police nowej emisji przez Skarb Państwa**

W związku z planowaną ofertą publiczną 110 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 10,00 zł każda, prowadzoną na podstawie uchwały nr 4 NWZ z 23 września 2019 r., GA Police z wnioskiem z 5 listopada 2019 r. wystąpiła do Prezesa Rady Ministrów o objęcie akcji przez Skarb Państwa ze środków Funduszu Reprywatyzacji. We wniosku podano, że proponowana do objęcia przez Skarb Państwa pula wynosi 5 513 722 akcji o szacunkowej wartości 56,2 mln zł. Załącznikami do wniosku były między innymi:

- *Analiza i ocena sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” za lata 2016-2018 – Załącznik 4.*

W podsumowaniu *Analizy* wskazano, że:

- Grupa Kapitałowa GA Police znajduje się w dobrej kondycji finansowej,
- podstawowym czynnikiem warunkującym utrzymanie bieżącej płynności w dłuższym okresie były posiadane zdolności do wypracowania dodatkich marż na wiodącej działalności operacyjnej, wskaźniki rentowności sprzedaży odzwierciedlały siłę dochodową podstawowej działalności,
- wartości wskaźników zadłużenia kształtowały się na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo finansowe, Grupa Kapitałowa GA Police posiadała pełną zdolność płatniczą i kredytową.
- *Biznesplan: Projekt Polimery Police – budowa zintegrowanej instalacji do produkcji propylenu i polipropylenu oraz infrastruktury towarzyszącej – Załącznik 5,*

W *Biznesplanie* omówiono 11 zidentyfikowanych ryzyk związanych z realizacją projektu *Polimery Police* oraz czynniki je ograniczające tj.:

- ryzyko, iż korzyści osiągnięte z realizacji projektu *Polimery Police* mogą być mniejsze niż zakładane lub czas niezbędny do ich osiągnięcia może się wydłużyć,
- sfinalizowanie realizacji projektu *Polimery Police* jest uwarunkowane czynnikami prawnymi, ograniczeniami czasowymi i innymi okolicznościami, które mogą być poza kontrolą GA Police,
- ryzyko związane z ograniczeniem zdolności kredytowej i możliwością realizacji innych planów inwestycyjnych,
- ryzyko związane z pogłębieniem Kanału Polickiego I toru podejściowego Świnoujście-Szczecin,
- ryzyko związane z wprowadzeniem ograniczeń w sprzedaży w Unii Europejskiej niektórych wyrobów jednorazowego użytku tworzyw sztucznych,
- ryzyko związane z zapewnieniem finansowania oraz właściwej struktury finansowania na realizację projektu *Polimery Police*,
- ryzyko związane z przekroczeniem kosztów projektu *Polimery Police*,
- ryzyko związane z finansowaniem projektu w formule project finance,
- przerwanie łańcucha dostaw surowców bądź umów na odbiór polipropylenu

może zakłócić pracę kompleksu polimery Police,

- ryzyko związane z realizacją projektu *Polimery Police*,
- ostateczny udział spółki w *GA Polyolefins* może być inny od zakładanego w Biznesplanie.

Dla wyżej wymienionych ryzyk przedstawiono czynniki je ograniczające. Przykładowo dla ryzyka związanego z realizacją projektu *Polimery Police*, a w szczególności ryzyka niedotrzymania terminów określonych w harmonogramie wskazano, że:

*Monitoring budowy będzie realizowany przez zespół wysokiej klasy specjalistów zatrudnionych przez SPV w celu realizacji Projektu, który będzie wspierany przez renomowanych doradców zewnętrznych, w tym Inżyniera Kontraktu oraz doradcę technicznego, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia technicznego w zakresie współpracy z Wykonawcą EPC. Dodatkowo, inwestycja będzie monitorowana przez niezależnego doradcę technicznego działającego na zlecenie instytucji finansujących Projekt.*

*Wszystkie etapy realizacji Projektu Polimery Police są ściśle monitorowane na bazie szczegółowego harmonogramu.*

*W szczególności monitorowane są krytyczne z punktu widzenia realizacji harmonogramu Projektu elementy, które zostały umiejscowione na tzw. ścieżce krytycznej w harmonogramie. Takie podejście pozwala na bieżąco identyfikować potencjalne ryzyka harmonogramowe i reagować z wyprzedzeniem na ewentualne zagrożenia dla terminowej realizacji harmonogramu.*

W podsumowaniu *Biznesplanu* wskazano między innymi, że:

- realizacja Projektu ma na celu dywersyfikację przychodów i poprawę marżowości prowadzonej działalności w ramach Grupy Kapitałowej *GA Police*,
- szacowany przez *GA Polyolefins* poziom dodatkowych przepływów pieniężnych wygenerowanych z działalności operacyjnej uzasadnia realizację inwestycji oraz zapewnia możliwość obsługi zadłużenia finansowego planowanego do zaciągnięcia w formule *project finance* na sfinansowanie projektu *Polimery Police*,
- osiągnięcie zakładanych efektów projektu *Polimery Police* zależy od możliwości efektywnej realizacji *Polimery Police* i warunków rynkowych (w tym przede wszystkim spread'u cen propan-polipropylen oraz cen energii elektrycznej),
- źródłem zwrotu z inwestycji dla Skarbu Państwa jest oczekiwany wzrost wartości akcji spółki *GA Police* na skutek zwiększenia się przepływów pieniężnych oraz potencjalne dywidendy,
- przepływy pieniężne wynikające jedynie z projektu *Polimery Police* zdyskontowane średnim ważonym kosztem kapitału dla *GA Police* wykazują dodatnią wartość, a więc też potencjalnie większy zwrot od rynkowego dla akcjonariuszy *GA Polyolefins*, w tym *GA Police*,
- analiza wewnętrznej stopy zwrotu projektu *Polimery Police* wskazuje na 13% IRR, co daje solidną podstawę do wzrostu wartości *GA Police* w przyszłości,
- różne scenariusze rynkowe wykazują podobny poziom zwrotu z inwestycji dla akcjonariuszy *GA Polyolefins* przewyższający koszt kapitału *GA Police*, co wskazuje na atrakcyjność i niskie ryzyko projektu *Polimery Police*,

- inwestycja z projekt *Polimery Police* ma mocne uzasadnienie ekonomiczne i będzie mieć pozytywny wpływ na kształtowanie się kursu akcji *GA Police*, przez co wygeneruje istotny zwrot dla inwestorów, w tym Skarbu Państwa.
- *Test Prywatnego Inwestora* – Załącznik 6.  
W podsumowaniu *Testu Prywatnego Inwestora* stwierdzono, że:  
*Inwestor prywatny, kierujący się potrzebą maksymalizacji zysku, byłby potencjalnie zainteresowany objęciem akcji nowej emisji GA Police ze względu na:*
  1. Wyższą niż rynkowa stopę zwrotu z Projektu *Polimery Police*.
  2. Realizację Projektu *Polimery* zapewniającą wyższą stopę zwrotu dla akcjonariuszy *GA Police* w stosunku do decyzji o braku zaangażowania w Projekt.
  3. Rynkowy poziom stopy zwrotu osiągany przez *GA Police*.

W dniu 23 października 2019 r. KPRM wystąpiła<sup>136</sup> do *GA Tarnów*<sup>137</sup> o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące podwyższenia kapitału zakładowego spółki *GA Police* w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji i planowanej oferty publicznej akcji nowej emisji oraz zwołania NWZ *GA Tarnów* w sprawie podjęcia uchwały wyrażającej zgodę na objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki *GA Police*. Odpowiadając na pytania KPRM, Zarząd *GA Tarnów* w piśmie z 5 listopada 2019 r. poinformował, że odpowiedzi na zadane pytania zostały udzielone w raporcie bieżącym *GA Tarnów* nr 61/2019 opublikowanym w dniu 5 listopada 2019 r.

W raporcie tym Zarząd *GA Tarnów* wskazał między innymi, że:

- objęcie akcji *GA Police* przez *GA Tarnów* jest jedną z możliwych form wniesienia wkładu kapitałowego GK *GA* do realizacji projektu *Polimery Police*, którego realizacja będzie wywierała istotny wpływ na kondycję ekonomiczno-finansową całej GK *GA*,
- w wyniku przeprowadzonych analiz opłacalności projektu *Polimery Police*, sformułowano wniosek, że stopa zwrotu z inwestycji w akcje *GA Police* mieści się w rynkowym przedziale oczekiwanych stóp zwrotu wyznaczonym przez spółki porównywalne, co potwierdza zasadność inwestycji,
- przedstawił ryzyka związane z realizacją projektu *Polimery Police* zidentyfikowane przez spółkę *GA Police*:
  - ryzyka związane z działalnością gospodarczą *GA Police*, w tym z realizacją projektu *Polimery Police*,
  - ryzyka związane z sytuacją finansową spółki *GA Police*,
  - ryzyka związane z regulacjami prawnymi,
  - ryzyka związane z ofertą publiczną i dopuszczeniem do obrotu nowych akcji, oraz zidentyfikowane przez spółkę *GA Tarnów*:
  - ryzyka związane z technicznymi aspektami realizacji projektu *Polimery Police* w okresie budowy – opóźnienie w jego realizacji lub niespełnienia jego założeń,

<sup>136</sup> Pismo KPRM nr DSKP.WN2.282.2.16.2019.Tw(4) z dnia 23 października 2019 r., w związku z planowanym objęciem przez *GA Tarnów* nowych akcji *GA Police*.

<sup>137</sup> Główny akcjonariusz *GA Police* – w listopadzie 2019 r. posiadający 66,0% udziału w kapitale zakładowym spółki.

- ryzyka związane z rynkowymi aspektami eksploatacji projektu po okresie budowy – brak możliwości uplasowania całości produkcji instalacji na rynku lub brakiem osiągnięcia założonych cen i marży na sprzedaży,
- ryzyka związane z zapewnieniem pełnego finansowania projektu – niezyskanie pełnego finansowania projektu lub naruszenie warunków tego finansowania w trakcie budowy lub spłaty oraz odpowiednim zabezpieczeniem ryzyka walutowego związanego z realizacją projektu,
- ryzyka związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi udziału w ofercie publicznej *GA Police* – zmniejszenie w wyniku rozwodnienia udziału *GA Tarnów* w kapitale zakładowym *GA Police* poniżej pakietu kontrolnego, skutkującego utratą kontroli nad *GA Police* lub przekroczenia udziału w kapitale zakładowym *GA Police* ponad aktualny poziom 66% co skutkować będzie koniecznością ogłoszenia wezwania na zakup pozostałych akcji *GA Police*.

Przedstawiając powyższe ryzyka Zarząd *GA Tarnów* odniósł się również do sposobu ich mitygacji. W kwestii ryzyka związanego z potencjalnym opóźnieniem w realizacji projektu *Polimery Police* lub przekroczeniem jego budżetu wskazano, że *GA Tarnów* jako jednostka dominująca w *GK GA ma możliwości kontroli działalności wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej i jest w stanie zapewnić zgodną ze strategią i warunkami rynkowym priorytetyzację działań oraz możliwe wsparcie jednostek wchodzących w skład Grupy*.

Dyrektor DSKP, po otrzymaniu dodatkowych wyjaśnień z *GA Police* oraz opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwa Finansów, rekomendował<sup>138</sup> Prezesowi Rady Ministrów pozytywne rozpatrzenie wniosku *GA Police* o objęcie przez Skarb Państwa akcji spółki ze środków Funduszu Reprywatyzacji oraz podpisanie *Umowy Inwestycyjnej* dotyczącej objęcia nowych akcji *GA Police*. W notatce rekomendującej pozytywne rozpatrzenie wniosku *GA Police* i podpisanie *Umowy Inwestycyjnej*, przedstawione zostały zidentyfikowane w *Biznesplanie* przedstawionym przez *GA Police*, ryzyka związane z realizacją projektu *Polimery Police* oraz sposoby ich mitygacji.

Prezes Rady Ministrów w dniu 5 grudnia 2019 r. zaakceptował rekomendacje Dyrektora DSKP, w sytuacji gdy nie miał pełnej wiedzy w zakresie ryzyk związanych z realizacją projektu *Polimery Police* zidentyfikowanych przez KPMG i wymienionych w *Raporcie* z dnia 4 grudnia 2019 r.

KPRM rekomendując Prezesowi Rady Ministrów podjęcie decyzji dotyczących: sposobu głosowania na *NWZ GA Police* w dniu 23 września 2019 r.<sup>139</sup> – uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego oraz objęcia przez Skarb Państwa akcji *GA Police* ze środków Funduszu Reprywatyzacji oraz podpisania *Umowy Inwestycyjnej*<sup>140</sup>, posiadała cały czas wersje *Raportu* zawierające obszary zanonimizowane (zaszarzone) z naniesioną adnotacją *Informacja poufna wg rozporządzenia MAR*. Zatem powyższe rekomendacji zostały wypracowane, w sytuacji kiedy KPRM nie знаła wszystkich uwarunkowań związanych z realizacją projektu *Polimery Police*, w tym ryzyk związanych z jego realizacją, zidentyfikowanych przez KPMG.

<sup>138</sup> Notatka Wydziału Analiz w DSKP nr DSKP.WA.274.5.2029.CF z dnia 5 grudnia 2019 r.

<sup>139</sup> Notatka nr DSKP.WN2.282.2.13.2019.TW(6) bez daty sporządzenia i akceptacji – zaakceptowana przez Prezesa Rady Ministrów.

<sup>140</sup> Notatka nr DSKP.WA.274.5.2029.CF z dnia 5 grudnia 2019 r.

Z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Nadzoru i Kontroli KPRM, dotyczących podejmowania wskazanych wyżej decyzji wynika<sup>141</sup>, że były one wypracowywane przez różne wydziały w DSKP. *Raport* KPMG wykorzystywany był przez Wydział Nadzoru w DSKP, przy wypracowywaniu decyzji o sposobie głosowania w sprawie uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego *GA Police*. Natomiast Wydział Analiz w DSKP nie uwzględniał go, sporządzając notatkę w sprawie objęcia przez Skarb Państwa akcji *GA Police* ze środków Funduszu Reprywatyzacji i podpisania *Umowy Inwestycyjnej*, ponieważ nie stanowił on załącznika do wniosku *GA Police* o objęcie akcji przez Skarb Państwa.

Uzasadniając przedłużenie umowy dotyczącej sporządzenia *Raportu* przez KPMG, DSKP wskazał<sup>142</sup> że: *Wydlużenie czasu obowiązywania ww. umowy umożliwi Skarbowi Państwa podjęcie decyzji w przedmiocie skorzystania z prawa poboru z wykorzystaniem Raportu KPMG zawierającego najbardziej aktualne i kompletne informacje*. Pomimo posiadania ostatecznej wersji *Raportu* w dniu podejmowania decyzji w sprawie objęcia przez Skarb Państwa akcji *GA Police* ze środków Funduszu Reprywatyzacji i podpisania *Umowy Inwestycyjnej*, tj. w dniu 5 grudnia 2019 r., *Raport* ten nie został uwzględniony przez KPRM przy ich obejmowaniu<sup>143</sup>. Według NIK niezależnie od faktu, że rekomendacje dla Prezesa Rady Ministrów dotyczące sposobu głosowania w sprawach podwyższenia kapitału zakładowego *GA Police* oraz objęcia przez Skarb Państwa akcji *GA Police* ze środków Funduszu Reprywatyzacji i podpisania *Umowy Inwestycyjnej*, opracowane zostały przez dwa równe Wydziały w Departamencie Skarbu Państwa, dla zachowania staranności prowadzonego postępowania, Wydział Analiz w DSKP opracowując rekomendację w sprawie objęcia akcji i podpisania *Umowy Inwestycyjnej*, powinien wykorzystać i uwzględnić wszystkie dostępne w KPRM informacje odnoszące się do przedmiotu rekomendacji, w tym *Raport* opracowany przez KPMG.

W dniu 5 grudnia 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez Prezesa Rady Ministrów a spółką *GA Police* podpisana została *Umowa Inwestycyjna*, w której *GA Police* zobowiązała się do wykorzystania kwoty 56 239 964,40 zł<sup>144</sup> pochodzącej z tytułu objęcia przez Skarb Państwa 5 513 722 akcji nowej emisji, o których mowa w uchwale nr 4 NWZ *GA Police* z 23 września 2019 r. wraz z *pożytkami*<sup>145</sup>, w celu finansowania projektu *Polimery Police* zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz w zakresie określonym w *Biznesplanie*, w okresie od przekazania *nowych środków* do 31 grudnia 2022 r., lub wygaśnięcia *Umowy Inwestycyjnej*. Wykorzystanie *nowych środków* wraz z *pożytkami* mogło obejmować w szczególności podniesienie kapitału zakładowego spółki *GA Polyolefins* w drodze objęcia akcji lub pożyczki dla *GA Polyolefins*.

*GA Police* została zobowiązana do przedkładania Skarbowi Państwa przez okres wykorzystywania środków, sprawozdań półrocznych, rocznych oraz sprawozdania końcowego.

W dniu 7 października 2020 r. na wniosek *GA Police* zawarty został aneks nr 1 do *Umowy Inwestycyjnej* zmieniający harmonogram realizacji projektu *Polimery Police*. W zaktualizowanym harmonogramie termin realizacji projektu wydłużono o trzy miesiące – do 31 grudnia 2023 r., wzrost kosztów jego realizacji zwiększono

<sup>141</sup> Pismo nr DIR.WA.1740.1.2024 z dnia 6 czerwca 2024 r.

<sup>142</sup> Notatka nr DSKP.WN2.282.2.13.2019.TW(6).

<sup>143</sup> Decyzja podjęta 5 grudnia 2019 r., *Raport* KPMG przekazany do KPRM 5 grudnia 2019 r.

<sup>144</sup> *Nowe środki*.

<sup>145</sup> Wszelkie *pożytki* należne od *nowych środków*, w szczególności odsetki od pożyczek udzielonych przez *GA Police* na rzecz *GA Polyolefins* z *nowych środków* lub depozytów bankowych od *nowych środków* uzyskane bezpośrednio przez *GA Police*, pomniejszone o należne obciążenia publicznoprawne.

o 150 450 tys. zł – do 7 210 957 tys. zł oraz przesunięto termin wydatkowania środków niewykorzystanych do 30 czerwca 2020 r. – na kolejne okresy.

Realizując obowiązki sprawozdawcze wynikające z 4 rozdziału *Umowy Inwestycyjnej*, GA Police przekazała do KPRM następujące sprawozdania:

- *Sprawozdanie półroczne z wykorzystania Nowych Środków i Pożytków za okres od 1.01.2020 r. do 30.06.2020 r.*<sup>146</sup>,
- *Sprawozdanie końcowe z wykorzystania Nowych Środków i Pożytków na dzień 30.09.2020 r.*<sup>147</sup>

W sprawozdaniach tych podano, że:

- GA Police możliwość dysponowania *nowymi środkami* miała od 30 stycznia 2020 r., tj. od dnia przekazania ich przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych,
- *nowe środki wraz pożytkami* w łącznej kwocie 56 421 114,55 zł<sup>148</sup> w całości zostały przekazane w dniu 25 maja 2020 r. na rachunek spółki zależnej GA Polyolefins w celu objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym,
- GA Polyolefins otrzymane środki wykorzystwała zgodnie z warunkami umowy inwestycyjnej zawartej pomiędzy spółkami w dniu 20 kwietnia 2020 r., na zapłatę zobowiązań rzecz Hyundai Engineering Co. Ltd. mających bezpośredni związek z realizacją projektu *Polimery Police*.

Prezes Rady Ministrów w oparciu o rekomendacje Departamentu Instrumentów Rozwojowych oraz z uwzględnieniem opinii Ministerstwa Aktywów Państwowych zaakceptował bez uwag przekazane przez GA Police sprawozdania<sup>149</sup>.

(akta kontroli str.: 1476-1486, 2341-2348, 2514-2735)

### **Przekazanie nadzoru właścicielskiego nad GA Police z KPRM do MAP**

W związku z wejściem w życie z dniem 7 grudnia 2019 r. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, Prezes Rady Ministrów przekazał Ministrowi Aktywów Państwowych uprawnienia do wykonywania praw z akcji spółki GA Police należących do Skarbu Państwa oraz składania w imieniu Skarbu Państwa oświadczenia woli o objęciu akcji Spółki.

W ustawie z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw<sup>150</sup> (na mocy której z dniem 29 lutego 2020 r. na Ministra Aktywów państwowych przeszły wcześniejsze kompetencje Prezesa Rady Ministrów dotyczące wykonywania prawa z akcji należących do Skarbu Państwa) w art. 98 ust. 3 i 4 określono zasady przenoszenia spraw i dokumentacji tj.:

- *Akta spraw, rejestry, ewidencje, listy i bazy danych, prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez organy, które utraciły zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przejmują organy, które przejęły od nich w tym zakresie zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.*

<sup>146</sup> Sprawozdania z 30 lipca 2020 r. wpłynęło do KPRM 12 sierpnia 2020 r.

<sup>147</sup> Sprawozdania z 16 listopada 2020 r. wpłynęło do KPRM 12 sierpnia 2020 r.

<sup>148</sup> W tym: 56 239 964,40 zł – *nowe środki* i 181 150,15 zł – *pożytki*.

<sup>149</sup> *Sprawozdanie półroczne* w dniu 9 listopada 2020 r. oraz *Sprawozdanie końcowe* w dniu 26 stycznia 2021 r.

<sup>150</sup> Dz. U. poz. 284.

- *Organy, które utraciły zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przekazują niezwłocznie organom, które przejęły od nich zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, dokumentację związaną z wykonywaniem przejętych zadań i kompetencji, w tym także w postaci informatycznych nośników danych.*

Z uwagi na trwającą ofertą publiczną akcji *GA Police* nowej emisji, DSKP pismem z 9 grudnia 2019 r.<sup>151</sup>, przekazał informacje niezbędne do dalszego prowadzenia tego procesu ze strony Skarbu Państwa – reprezentowanego przez Ministra Aktywów Państwowych.

Dyrektor Departamentu Inwestycji Rozwojowych w KPRM poinformował<sup>152</sup>, że po zlikwidowanym w dniu 23 grudnia 2019 r. Departamencie Skarbu Państwa w KPRM dokumentacja związana z nadzorem nad spółkami GK GA została przekazana do archiwum Rady Ministrów.

(akta kontroli str.: 1058, 1058, 2352-2361)

### **Realizacja projektu *Polimery Police***

Spółka celowa *PDH Polska SA* realizująca projekt *Polimery Police* w dniu 11 maja 2019 r., tj. pięć miesięcy przed podjęciem uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego, zawarła z *Hyundai Engineering Co., Ltd.*<sup>153</sup> umowę kompleksową<sup>154</sup> według formuły *pod klucz* za cenę ryczałtową. Umowa EPC obejmowała zaprojektowanie oraz wybudowanie przez *Generalnego Wykonawcę* nowego kompleksu petrochemicznego *Polimery Police*, a także zapewnienie osiągnięcia i utrzymania parametrów gwarantowanych określonych w umowach licencyjnych dla *Instalacji odwodornienia propanu* oraz *Instalacji wytwarzania polipropylenu*. Termin realizacji projektu *Polimery Police* ustalono na 40 miesięcy od daty rozpoczęcia projektu ustalonej na 1 sierpnia 2019 r. Budżet realizacji projektu *Polimery Police* oszacowano na ok. 1,5 mld EUR<sup>155</sup>.

Z uwagi na fakt, że w latach 2020-2022, departamenty nadzorujące spółki GK GA nie opracowywały okresowych informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej tych spółek, o których mowa w *Zasadach nadzoru*, Ministerstwo przez trzy lata mogło nie mieć kompleksowej wiedzy o sytuacji w spółkach GK GA, w tym o stanie realizacji projektu *Polimery Police*.

W *Informacjach o sytuacji spółki GA Police* sporządzanych od 2023 r. w MAP przez departamenty sprawujące nadzór nad spółką, przedstawiany był między innymi postęp prac związanych z realizacją projektu *Polimery Police*, w tym:

- w *Informacji* Departamentu Nadzoru I nr IK: 781865 z 5 grudnia 2022 r. (zatwierdzona 7 marca 2023 r.) obejmującej okres lipiec – wrzesień 2022 r. podano, że 28 stycznia 2022 r. zawarty został aneks nr 3 do Umowy EPC, na mocy którego zwiększono wynagrodzenie *Generalnego Wykonawcy* o kwotę 72,5 mln EUR – które zostanie pokryte z rezerwy projektowej, wydłużono także harmonogram realizacji projektu *Polimery Police* o sześć miesięcy oraz zmieniono załącznik do Umowy EPC określający zakres prac przewidziany tą umową<sup>156</sup>,

<sup>151</sup> Znak: DSKP.WN2.283.5.4.2019.TW(2).

<sup>152</sup> Pismo nr: DIR.WN.5574.93.2023 z dnia 29 listopada 2023 r.

<sup>153</sup> Dalej także: *Generalny Wykonawca*.

<sup>154</sup> Dalej także: *Umowa EPC*.

<sup>155</sup> Raport bieżący *GA Police* nr 26/2019 z dnia 11 maja 2019 r.

<sup>156</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 4/2022 z dnia 28 stycznia 2022 r.

- w *Informacji* Departamentu Nadzoru I nr IK: 903227 z 4 grudnia 2023 r. obejmującej okres styczeń – wrzesień 2023 r. podano, że *Generalny Wykonawca*:
  - 24 maja 2023 r. przesłał propozycję zmiany *Umowy EPC* dotyczącą podwyższenia wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy* o 24,15 mln EUR – wskazując jako powód sankcje europejskie nałożone na Rosję oraz wojnę w Ukrainie, wpływające na realizację projektu *Polimery Police*, a także inne niezależne od niego zdarzenia – w szczególności pandemia COVID-19, utrudniające realizację projektu *Polimery Police*<sup>157</sup>,
  - 29 sierpnia 2023 r. przesłał informację o wydłużeniu czasu trwania projektu *Polimery Police* o 2-3 miesiące – jako powód opóźnienia zakończenia prac wskazano nieprzewidziane problemy z urządzeniami podczas fazy rozruchu niektórych instalacji<sup>158</sup>,
- w *Informacji* Departamentu Nadzoru I nr IK: 967652 z 17 maja 2024 r. obejmującej 2023 r. podano, że *Generalny Wykonawca*:
  - 24 listopada 2023 r. Rada Nadzorcza *GA Polyolefins* podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia zaktualizowanego harmonogramu projektu *Polimery Police* zakładającego przeprowadzenie testu integralności instalacji w I kw. 2024 r.<sup>159</sup>, z uwagi na opóźnienia w realizacji projektu przez *Generalnego Wykonawcę* test integralności nie został wykonany w planowanym terminie, równocześnie założono przeprowadzenie tego testu do 18 maja 2024 r.
  - *Generalny Wykonawca* zainicjował procedurę zmiany *Umowy EPC*, propozycje zmiany obejmujące między innymi:
    - podwyższenie wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy* o kwotę 24,15 mln EUR<sup>160</sup>,
    - przedłużenie terminu zakończenia projektu o 166 dni (licząc od 31 sierpnia 2023 r.)<sup>161</sup> – bez zmiany wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy*,
    - przedłużenie terminu o kolejne 95 dni oraz zapłatę dodatkowych kosztów w wysokości 39,77 mln EUR<sup>162</sup> - w raporcie bieżącym *GA Police* podała, że *Generalny Wykonawca* jako podstawę zmian wskazał zdarzenie dotyczące poszczególnych części projektu, które zaistniały w latach 2023 i 2024 i w ocenie *Generalnego Wykonawcy* skutkowały brakiem możliwości przeprowadzenia etapu uruchomienia instalacji, celem osiągnięcia jej zakładanych paramentów gwarantowanych,
    - żądanie zapłaty kwoty 5,8 mln EUR, która według *Generalnego Wykonawcy* stanowiła sumę odsetek za opóźnienia należnych płatności z tytułu osiągnięcia Kamieni Milowych określonych w *Umowie EPC*<sup>163</sup>.

Propozycje zmian umowy poddane zostały analizie i weryfikacji przez *GA Polyolefins*.

<sup>157</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 16/2023 z 24 maja 2023 r.

<sup>158</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 30/2023 z 29 sierpnia 2023 r.

<sup>159</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 41/2023 z 24 listopada 2023 r. W raporcie podano również, że rozpoczęcie komercyjnej eksploatacji przewidziano w pierwszym półroczu 2024 r.

<sup>160</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 16/2023 z 24 maja 2023 r.

<sup>161</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 38/2023 z 13 listopada 2023 r. – w raporcie podano, że proponowane zmiany nie dotyczą wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy*.

<sup>162</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 4/2024 z 2 lutego 2024 r.

<sup>163</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 5/2024 z 6 lutego 2024 r.

- w *Informacji* Departamentu Nadzoru II nr IK: 1017531 z dnia 24 września 2024 r. obejmującej I półrocze 2024 r. podano między innymi:
  - postęp prac w ramach *Umowy EPC* na dzień 30 czerwca 2024 r. wynosił 99,97%,
  - przedstawiono postęp prac związanych z uruchomieniem instalacji w ramach projektu *Polimery Police*, w tym przeprowadzone testy odbiorcze,
  - propozycje *Generalnego Wykonawcy* dotyczące zmian *Umowy EPC*, poza propozycjami przedstawionymi w *Informacji* 17 maja 2024 r., dotyczące<sup>164</sup>:
    - przedłużenia terminu zakończenia projektu *Polimery Police* o dodatkowe 43 dni wraz z podwyższeniem wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy* o kwotę 9 609 tys. EUR – jako podstawę wystąpienia wskazano zdarzenia dotyczące poszczególnych części projektu, które zaistniały w wyniku niewystarczającej koordynacji prac,
    - podwyższenia wynagrodzenia *Generalnego Wykonawcy* o kwotę 116 220 tys. EUR – jako podstawę zwiększenia wynagrodzenia *Generalny Wykonawca* wskazał poniesione przez niego koszty w związku z czynnościami personelu *GA Polyolefins*, podejmowanymi podczas fazy uruchomienia.

W związku z propozycjami *Generalnego Wykonawcy* dotyczącymi zmiany *Umowy EPC*, w dniu 19 grudnia 2024 r. pomiędzy *GA Police*, *GA Tarnów*, *GA Polyolefins*, PKN ORLEN SA, Hyundai Engineering Co., Ltd. oraz Korean Overseas Infrastructure & Urban Development Corporation zawarta została *Umowa o Współpracę i Stabilizację pomiędzy Kluczowymi Interesariuszami w ramach realizacji projektu Polimery Police*, z terminem obowiązywania do dnia 31 marca 2025 r. W umowie postanowiono między innymi, że w okresie jej trwania:

- *GA Polyolefins* oraz Hyundai Engineering Co., Ltd. nie odstąpią od *Umowy EPC*,
- *GA Polyolefins* nie naliczy wobec Hyundai Engineering Co., Ltd. kar umownych za opóźnienia w związku z realizacją *Umowy EPC* oraz nie skorzysta z zabezpieczenia w postaci gwarancji należytego wykonania,
- Hyundai Engineering Co., Ltd. odroczy płatność faktur wskazanych w *Umowie EPC* dotyczących zrealizowanych prac oraz wszelkich innych faktur, które mogłyby zostać wystawione w okresie trwania umowy oraz przedłuży okres obowiązywania gwarancji należytego wykonania *Umowy EPC* wskazanych w umowie.

W *Informacjach o sytuacji GA Police* przedstawiono również informacje dotyczące *Umowy Kredytów* związanej z realizacją projektu *Polimery Police*, zawartej przez *GA Polyolefins* w dniu 31 maja 2020 r.<sup>165</sup> Umowa ta zawarta z konsorcjum instytucji finansowych<sup>166</sup> dotyczyła udzielenia spółce *GA Polyolefins* następujących kredytów:

- kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 487 800 000 EUR, z ostatecznym terminem spłaty 29 listopada 2030 r., z możliwością wydłużenia do 15 grudnia 2035 r.,

<sup>164</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 66/2024 z 6 września 2024 r.

<sup>165</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 37/2020 z 31 maja 2020 r.

<sup>166</sup> Alior Bank SA, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Ochrony Środowiska SA, Bank Polska Kasa Opieki SA (koordynujący transakcję finansowania projektu *Polimery Police*), BNP Paribas Bank Polska SA, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) SA Poland Branch, mBank SA, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA, Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA, PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 2, Santander Bank Polska SA oraz ICBC Standard Bank PLC.

- kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 537 700 000 USD, z ostatecznym terminem spłaty 29 listopada 2030 r., z możliwością wydłużenia do 15 grudnia 2035 r.,
- kredytu obrotowego VAT w maksymalnej kwocie 150 000 000 PLN, z ostatecznym terminem spłaty do 30 listopada 2024 r.,
- kredytu obrotowego w maksymalnej kwocie 180 000 000 USD, z ostatecznym terminem spłaty do 29 listopada 2025 r.

W związku z *Umową Kredytów*, *GA Tarnów*, *GA Police*, *GA Polyolefins* oraz Bank Polska Kasa Opieki SA zawarli umowę gwarancji udzielenia pożyczki wspierającej w kwocie do 105 000 000 EUR, której głównym celem było pokrycie potencjalnego deficytu płynnościowego, przekroczonych kosztów budowlanych, kosztów operacyjnych oraz obsługi długu w okresie operacyjnym.

W raportach bieżących nr 40/2023 z 17 listopada 2023 r. i nr 44/2023 z 14 grudnia 2023 r., spółka *GA Police* poinformowała, że spółka *GA Polyolefins* wystąpiła do spółek *GA Police* oraz *GA Tarnów* o udzielenie dwóch transz pożyczki wspierającej w łącznej kwocie 55 mln EUR.

W dniu 15 grudnia 2023 r. *GA Polyolefins* zawarła z konsorcjum instytucji finansowych *Umowę Stabilizacyjną* powiązaną z *Umową Kredytów*, ustalającą dalsze warunki udzielania finansowania projektu *Polimery Police*, która miała obowiązywać do 28 lutego 2024 r.<sup>167</sup> Kluczowym warunkiem *Umowy Stabilizacyjnej*, było udzielenia kolejnych transz pożyczki wspierającej do maksymalnej jej wysokości (105 mln EUR) do dnia obowiązywania tej umowy. Kolejnymi *Umowami Zmieniającymi* wydłużano okres obowiązywania *Umowy Stabilizacyjnej*. W raporcie bieżącym z 6 lutego 2025 r.<sup>168</sup> podano, że okres obowiązywania *Umowy Stabilizacyjnej* wydłużony został do 28 lutego 2025 r. Do tego dnia spółki *GA Tarnów* oraz *GA Police* powinny udzielić pozostałej kwoty pożyczki wspierającej, do wartości 105 mln EUR.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że podczas realizacji projektu *Polimery Police* zmaterializowały się ryzyka związane z terminem realizacji projektu, przekroczenia budżetu oraz jego finansowania, które zostały zidentyfikowane i przedstawione w analizach oraz raportach związanych z podniesieniem kapitału zakładowego *GA Police*, tj.: *Raport KPMG* sporządzony dla KPRM, *Biznesplan* projektu *Polimery Police* sporządzony przez *GA Police* oraz raport bieżący *GA Tarnów* 61/2019 opublikowany w dniu 5 listopada 2019 r.<sup>169</sup>

Ministerstwo Aktywów Państwowych po przejęciu od KPRM nadzoru nad spółkami GK GA, w których Skarb Państwa ma akcje, według stanu na dzień 16 lipca 2024 r. nie wystąpiło do KPRM o przekazanie dokumentacji związanej z prowadzonym przez Kancelarię nadzorem, w tym następujących dokumentów, tj.:

- *Raport – Analiza z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA – wersja do odbioru*, sporządzonego przez KPMG dla KPRM,
- *Biznesplan: Projekt Polimery Police – budowa zintegrowanej instalacji do produkcji propylenu i polipropylenu oraz infrastruktury towarzyszącej – Załącznik 5 do wniosku GA Police o objęcie akcji spółki przez Skarb Państwa.*

Brak powyższych dokumentów, zdaniem NIK, utrudniał Ministerstwu prowadzenie nadzoru nad spółką *GA Police*, w szczególności w odniesieniu do projektu *Polimery Police*, zidentyfikowanych ryzyk i sposobów ich mitygacji. MAP dopiero w dniu

<sup>167</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 45/2023 z 15 grudnia 2023 r.

<sup>168</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Police* nr 7/2025 z 6 lutego 2025 r.

<sup>169</sup> Informacje zawarte w raporcie bieżącym *GA Tarnów* nr 61/2019 z 5 listopada 2019 r.

28 czerwca 2024 r. wystąpiło do KPRM z pytaniem, czy Kancelaria jest dysponentem tych dokumentów. W odpowiedzi KPRM poinformowała, że ww. dokumenty znajdują się w zasobach archiwalnych Kancelarii i zostały one udostępnione NIK.

Odnosząc się do zagadnień związanych z monitorowaniem stanu realizacji projektu *Polimery Police*, Podsekretarz Stanu nadzorujący spółki GK GA wyjaśnił<sup>170</sup> między innymi, że:

- W celu mitygacji ryzyk Ministerstwo Aktywów Państwowych podjęło, stosownie do posiadanych uprawnień korporacyjnych, działania zmierzające do profesjonalizacji nadzoru właścicielskiego nad spółkami z GK GA, poprzez zapewnienie odpowiedniej obsady organów nadzorczych tych spółek.
- Odpowiadając na prośbę *Generalnego Wykonawcy* projektu *Polimery Police*, o włączenie się Ministerstwa w rozmowy pomiędzy nim a GA *Polyolefins* w celu polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych związanych z realizacją tego projektu, Ministerstwo wskazało, że kwestie związane z ustalaniem i realizacją zawartych przez Zarząd spółki GA *Polyolefins* warunków umów łączących GA *Polyolefins* z wykonawcą należą do wyłącznej kompetencji Zarządu. Wpływanie Ministerstwa na decyzje Zarządu w tym zakresie stanowiłoby ingerencję w zakres uprawnień organu zarządzającego.

(akta kontroli str.: 954-961, 2995-3001, 3086-3096 – plik: 054, 3146-3151, 2957-2967, 3010-3011)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Minister Aktywów Państwowych przez ponad rok tolerował fakt, że spółka GA Tarnów w latach 2023-2024 przyjmowała podstawę wynagrodzeń członków jej organów niezgodnie z zasadami określonymi w ustawie o kształtowaniu wynagrodzeń z uwzględnieniem ograniczeń określonych w ustawach o budżetowych. Podjęcie przez Ministra, z ponad rocznym opóźnieniem działań mających na celu doprowadzenie do zgodności podstawy wyliczania wynagrodzenia stałego członków organów spółki GA Tarnów z ww. zasadami, NIK ocenia jako nierzetelne. Spółka GA Tarnów podstawę obliczania wynagrodzeń dla członków organów spółki GA Tarnów w latach 2022-2024, powinna zamrozić na poziomie kwoty obowiązującej w 2016 r. w wysokości 4 403,78 zł. Tymczasem w GA Tarnów od 2022 r. nie stosowano tego ograniczenia i podstawę wyliczania wynagrodzeń stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w IV kwartale roku poprzedniego, tj. 6 220,80 zł w 2022 r., 6 969,84 zł w 2023 r. oraz 7 767,61 zł w 2024 r. Na skutek tych działań członkom Zarządu GA Tarnów w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 września 2024 r., wypłacono wynagrodzenia z naruszeniem wskazanych powyżej przepisów, na łączną kwotę 9 252,8 tys. zł. W analogiczny sposób, w tym samym okresie ustalano i wypłacono wynagrodzenia członkom Rad Nadzorczych GA Tarnów, których wypłaty wynikające z naruszeń ww. przepisów łącznie wyniosły 2 015,7 tys. zł.

W wyniku powyższych działań GA Tarnów wypłaciła łącznie członkom Zarządu i Rady Nadzorczej nienależne wynagrodzenie w łącznej wysokości 11 268,5 tys. zł.

Minister, informacje o wypłacie w 2022 r. wynagrodzeń stałych członkom organów Spółki GA Tarnów – których podstawę wyliczania wynagrodzeń stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w IV kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa GUS w kwocie

<sup>170</sup> Pismo z dnia 28 czerwca 2024 r. (bez numeru).

6 220,80 zł, tj. w wysokości nieuwzględniającej zamrożenia wysokości podstawy ich wyliczania na poziomie 2016 r. (4 403,78 zł) powziął w czerwcu 2023 r. po zapoznaniu się ze *Sprawozdaniem Rady Nadzorczej Spółki Grupa Azoty S.A. o wynagrodzeniach Członków Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 2022*. Pierwsze działania mające na celu doprowadzenie do zgodności podstawy wyliczania wynagrodzenia stałego członków organów spółki, z przepisami *ustaw ołokołobudżetowych* w których podstawę obliczenia wynagrodzeń zamrożono na poziomie wysokości obowiązującej w 2016 r., Minister podjął dopiero w lipcu 2024 r. (w trakcie kontroli NIK) poprzez wystąpienie do spółek z udziałem Skarbu Państwa o informacje o podstawie wynagrodzenia członków organów spółki. Minister w piśmie z 13 listopada 2024 r. poinformował Radę Nadzorczą GA Tarnów o opinii Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej interpretacji pojęcia *podstawa wymiaru* określonego w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o *kształtowaniu wynagrodzeń* w kontekście brzmienia art. 1 ustawy ołokołobudżetowej na 2024 r.

W dniu 24 listopada 2024 r. Minister wystąpił do Zarządu GA Tarnów z wnioskiem o zwołanie na 30 grudnia 2024 r. NWZ GA Tarnów i umieszczenia w porządku obrad podjęcie uchwał zmieniających zasady kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Jednak z uwagi na prowadzone w Ministerstwie prace w zakresie opracowania i uzgodnienia w sposób kompleksowy warunków i zakresu zmian wynagrodzeń członków zarządów spółek z udziałem Skarbu Państwa, wniosek ten został wycofany w dniu 10 grudnia 2024 r.

Minister udzielając NIK wyjaśnień dotyczących podjętych działań mających na celu zapewnienie zgodności podstawy wyliczania wynagrodzenia stałego członków organów spółki z zasadami wynikającymi z ustawy o *kształtowaniu wynagrodzeń* wraz z ograniczeniami określonymi w *ustawach ołokołobudżetowych*, nie odniósł się do ponad rocznego opóźnienia w ich podjęciu.

2. Minister, po przejęciu od 7 grudnia 2019 r. nadzoru nad spółkami GK GA, nie wykorzystywał w pełnym zakresie narzędzi określonych w *Zasadach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* dotyczących w szczególności możliwości organizacji spotkań<sup>171</sup> z członkami organów tych spółek oraz możliwości występowania do wybranych członków Rad Nadzorczych z wnioskami o przeprowadzenie kontroli<sup>172</sup> spółek w określonym zakresie. W ocenie NIK brak podejmowania działań w tym zakresie, było działaniem nierzetelnym, szczególnie w sytuacji 2023 r., kiedy gwałtownie pogorszyły się wyniki ekonomiczno-finansowego spółek z GK GA. NIK wskazuje, że do głównych celów nadzoru właścicielskiego zalicza się m.in.:

---

<sup>171</sup> Rozdział II pkt. 5 ust. 2 *Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*. Członkowie rad nadzorczych/pełnomocnicy wspólnika powinni utrzymywać bezpośredni i regularny kontakt z pracownikami Departamentu Nadzoru, zwłaszcza w sytuacjach wymagających szybkiej wymiany informacji lub zasięgnięcia opinii. Właściwą formą utrzymywania kontaktów są spotkania robocze, odbywające się z inicjatywy Departamentu Nadzoru, bądź członków rad nadzorczych/pełnomocników wspólnika. Ponadto członkowie rad nadzorczych/pełnomocnicy wspólnika mogą brać udział w spotkaniach z członkami kierownictwa urzędów obsługujących podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji/udziałów. Służą one uzyskiwaniu informacji o strategicznych planach właściciela w odniesieniu do spółki oraz przekazywaniu informacji dotyczących funkcjonowania spółki, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji ustawowo chronionych.

<sup>172</sup> Rozdział II pkt. 5 ust. 3 *Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*. W ramach współpracy między Departamentem Nadzoru a członkami rad nadzorczych/pełnomocnikami wspólnika, Departament Nadzoru może zwrócić się do wybranego członka rady nadzorczej o zgłoszenie na posiedzeniu rady nadzorczej wniosku o przeprowadzenie kontroli działalności spółki w określonym zakresie lub zobowiązać pełnomocnika wspólnika do przeprowadzenia takiej kontroli. W takiej sytuacji rada nadzorcza podejmuje uchwałę w przedmiocie przeprowadzenia kontroli i, w razie potrzeby, deleguje swoich członków do jej przeprowadzenia.

długoterminowy wzrost wartości majątku narodowego realizowany poprzez zwiększenie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Tymczasem w ocenie Sekretarza Stanu<sup>173</sup> *odbywanie spotkań roboczych z udziałem członków RN spółek z Grupy Azoty, służących wymianie informacji o sytuacji w spółkach oraz wnioskowaniu o przeprowadzenie kontroli działalności spółek oraz wszelkie inne działania mające na celu pozyskiwanie przez MAP informacji o spółkach z Grupy Azoty wykraczających poza informacje podane przez Spółki do publicznej wiadomości, powodowałyby naruszenie przez Ministra Aktywów Państwowych przepisów rangi ustawowej.*

NIK wskazuje, że pomimo stanowiska Sekretarza Stanu, przedstawionego w wyjaśnieniach, w 2024 r. odbyło się co najmniej siedem spotkań przedstawicieli Ministerstwa i spółek GK GA. Podczas tych spotkań omawiane były zagadnienia związane z sytuacją spółek GK GA, planowanymi działaniami restrukturyzacyjnymi, osiągniętymi efektami działań naprawczych oraz ewentualnego udzielenia wsparcia przez Skarb Państwa. Poza tym, w maju 2024 r. Minister wystąpił do GA Tarnów o przeprowadzenia audytu różnych obszarów działalności spółki i przesłanie jego wyników do wiadomości Ministerstwa. Zarząd GA Tarnów wykonał polecenie Ministra i przeprowadził taki audyt. Nie udostępnił jednak Ministrowi wyników tego audytu gdyż, według Zarządu GA Tarnów, stanowiły one tajemnicę przedsiębiorstwa i nie mogły być ujawnione publicznie z uwagi na ochronę danych wrażliwych i poufnych informacji, mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania GA Tarnów.

Zatem, w ocenie NIK, skoro w 2024 r. odbywały się spotkania przedstawicieli Ministerstwa i spółek GK GA, na których omawiane były zagadnienia dotyczące sytuacji w GK GA, to spotkania takie mogły również odbywać się w latach wcześniejszych.

3. Minister nie dysponował pełną wiedzą o kluczowej inwestycji realizowanej w GK GA, jaką był realizowany od 2019 r. przez GA *Polyolefins* - spółkę córkę GA *Police* i GA Tarnów, projekt *Polimery Police*. Brak działań Ministra Aktywów Państwowych, mających na celu zapewnienie sobie kompleksowej wiedzy o realizacji tego projektu należy uznać jako nierzetelne.

Brak posiadania wiedzy w tym zakresie wynikał między innymi z faktu, że w latach 2020-2022 Minister nie opracowywał okresowych informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej tych spółek, o których mowa w *Zasadach nadzoru*. Ponadto, Ministerstwo Aktywów Państwowych po przejściu od KPRM nadzoru nad spółkami GK GA, według stanu na dzień 16 lipca 2024 r., nie wystąpiło do KPRM o przekazanie dokumentacji związanej z tym projektem, w tym dwóch kluczowych dokumentów, tj. *Raportu – Analizy z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA – wersja do odbioru*, sporządzonego przez KPMG dla KPRM oraz *Biznesplanu Projektu Polimery Police* sporządzonego przez GA *Police*. Brak tych dokumentacji, w ocenie NIK, utrudniał Ministrowi prowadzenie właściwego nadzoru nad spółkami GA Tarnów i GA *Police* – głównymi akcjonariuszami spółki GA *Polyolefins* odpowiedzialnej za realizację tego projektu *Polimery Police*, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych ryzyk i sposobów ich mitygacji.

#### OCENA CZĄSTKOWA

Minister Aktywów Państwowych wykonywał uprawnienia z akcji spółek GK GA, w których Skarb Państwa posiada akcje, zgodnie z *Kodeksem spółek handlowych* oraz ich statutami. Głównym źródłem informacji o sytuacji w spółkach GK GA, były *Kwartalne Informacje* sporządzane przez przedstawicieli Skarbu Państwa w Radach

<sup>173</sup> Pismo nr DKA.II.092.18.2023, nr IK: 1063923 z dnia 30 stycznia 2025 r. podpisane przez Sekretarza Stanu.

Nadzorczych spółek GK GA oraz raporty bieżące i okresowe publikowane przez spółki. W oparciu o *Kwartalne Informacje* oraz raporty, departamenty nadzorujące spółki GK GA od końca 2022 r. sporządzały, w ujęciu kwartalnym, *Informacje o sytuacji spółki*. W momencie ich opracowania nie zawierały one aktualnych danych ekonomicznych i bieżących informacji, ponieważ sporządzane były od trzech do pięciu miesięcy po zakończeniu kwartału, którego dotyczyły. W latach 2019-2023 Minister nie wykorzystywał w pełnym zakresie narzędzi określonych w *Zasadach nadzoru* ustalonych przez KPRM, w ramach współpracy z radami nadzorczymi, w tym nie organizował spotkań z członkami tych rad oraz nie występował z wnioskami o przeprowadzenie kontroli. Zdaniem NIK takie spotkania oraz wyniki przeprowadzonych kontroli mogłyby być dodatkowym źródłem informacji o aktualnej sytuacji w spółkach oraz umożliwić bieżące reagowanie w sytuacji pogarszającej się kondycji ekonomicznej spółek GK GA.

Minister nie dysponował pełną wiedzą o kluczowej inwestycji realizowanej w GK GA, jaką był realizowany od 2019 r. przez GA *Polyolefins* spółkę córkę GA *Police* i GA *Tarnów*, projekt *Polimery Police*. Brak posiadania wiedzy w tym zakresie wynikał między innymi z faktu, że w latach 2020-2022 Minister nie opracowywał okresowych informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej tych spółek, o których mowa w *Zasadach nadzoru*. Ponadto, Ministerstwo Aktywów Państwowych po przejęciu od KPRM nadzoru nad spółkami GK GA, według stanu na dzień 16 lipca 2024 r., nie wystąpiło do KPRM o przekazanie dokumentacji związanej z tym projektem (której to dokumentacji KPRM nie przekazała w momencie przejęcia nadzoru przez Ministra), w tym dwóch kluczowych dokumentów, tj. *Raportu – Analizy z elementami Testu Prywatnego Inwestora w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa we wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Police SA – wersja do odbioru*, sporządzonego przez KPMG dla KPRM oraz *Biznesplanu Projektu Polimery Police* sporządzonego przez GA *Police*. Brak tych dokumentacji, w ocenie NIK, utrudniał Ministrowi prowadzenie właściwego nadzoru nad spółkami GA *Tarnów* i GA *Police* – głównymi akcjonariuszami spółki GA *Polyolefins* odpowiedzialnej za realizację tego projektu *Polimery Police*, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych ryzyk i sposobów ich mitygacji.

Minister z ponad rocznym opóźnieniem podjął działania mające na celu doprowadzenie do zgodności podstawy wyliczania wynagrodzenia stałego członków organów spółki GA *Tarnów*, z zasadami wynikającymi z ustawy o *kształtowaniu wynagrodzeń* w kontekście *ustaw okołobudżetowych*, co było działaniem nierzetelnym. Minister podejmując działania w tym zakresie dopiero w lipcu 2024 r., tj. po 13 miesiącach od powzięcia informacji, w konsekwencji tolerował działania spółki GA *Tarnów*, która w latach 2023-2024 w dalszym ciągu podstawę wynagrodzeń członków jej organów, przyjmowała niezgodnie z zasadami określonymi w ustawie o *kształtowaniu wynagrodzeń* z uwzględnieniem ograniczeń określonych w *ustawach okołobudżetowych*.

## IV. Wnioski

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy o NIK* przedstawia następujące wnioski:

1. Wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów w kwestii aktualizacji *Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*, w zakresie jednoznacznego określenia zasad tej współpracy z organami spółek publicznych notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych.

2. Zintensyfikowanie działań mających na celu jak najszybsze wdrożenie dokumentu dotyczącego opracowania warunków i zakresu zmian wynagrodzeń członków zarządów spółek z udziałem Skarbu Państwa.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o *NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o *NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 19 marca 2025 r.

Prezes  
Najwyższej Izby Kontroli  
Marian Banaś

.../-podpisano elektronicznie-/...  
Podpis